Влада - Радам!

Голос України

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

№ 55 (1805) ♦ Вівторок, 24 березня 1998 року ♦ Ціна договірна

У відставку... за видатні заслуги

Учора президент Росії відправив уряд у відставку

Для керівництва нашої країни це стало несподіванкою. Проте, як повідомило джерело в адміністрації Президента, в Україні сподіваються, що урядова криза у сусідів не вплине на двосторонні відносини.

(Закінчення на 14-й стр.)

Спеціально для дипломатів

Учора Голова Верховної Ради України Олександр Мороз зустрівся з акредитованими в Києві іноземними дипломатами. Зустріч було присвячено закінченню терміну повноважень парламенту. О. Мороз розповів представникам дипкорпусу про результати чотирирічної роботи Верховної Ради 13-го скликання, поділився думками щодо політичної ситуації в країні напередодні виборів та перспектив її розвитку.

Олександр Мороз: «Земельна реформа ошукає так само, як сертифікатна приватизація»

Під час перебування на Дніпропетровщині Голова Верховної Ради України Олександр Мороз на зустрічах з громадськістю наголошував, що соціально-економічна ситуація в області трішки краща, ніж загалом у державі. Обласній раді тут вдалося домогтися більш вчасних виплат пенсій та зарплат, аніж в інших регіонах. Чому ж наша держава в цілому перебуває у глибокій кризі?

(Закінчення на 2-й стор.).

Учнів з рідної хати наказано гнати...

4

«Страшна» таємниця вітчизняної економіки

Енергозбереження

Не так давно у пресі промайнуло повідомлення про те, що запасів вугілля на теплоелектростанціях (на яких виробляють більш як половину необхідної країні електроенергії) залишилося днів на десять.

У Міненерго природну обивательську тривогу з цього приводу не розвіяли. Справді, бюджетники не відкрили в лютому спецрахунки для оплати електроенергії і тепла, а вугільники виявили твердість: без грошей паливо не давати! В результаті енергосистема опинилася під загрозою розвалу. Щоб уникнути лиха, мали б відключити не тільки житлові масиви, райони, а й цілі міста.

Але судячи з того, що нічого такого не сталося, вугілля для станцій усе-таки знайшлося. Ми знову благополучно «вистрибнули з-під трамваю»...

І все-таки, надзвичайне становище в енергетиці, запроваджене ще восени минулого року, триває. Загальний борг споживачів підприємствам Міненерго перевалив уже за 3 млрд. гривень. Водночас громадяни, не соромлячись, продовжують користуватися благами цивілізації — теплом та електрикою, місяцями не відводючи бухгалтерії ЖЕКів і пункти прийому плати за комунальні послуги, і жодну контору, жодну установу не зачинили з причини «жахливої ганьби» через борги.

Хто-небудь щось розуміє в тому, що відбувається? Як ми взагалі живемо й на чому все тримається?

Припущеннями з цього приводу ділиться оглядач з питань економіки (сторінка 13).

Держава і право

5—10

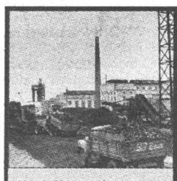

«Цукровий Донбас» виходить у вільне плавання

13

Новруз як згадка про минулу всеєдність світу

Посольство Ісламської Республіки Іран в Україні влаштувало прийом з нагоди східного Нового року

Історія свята проста й добре нам знайома. Адже колись слов'яни теж розпочинали рік весною — 1 березня. Тому й Новруз відзначається як день пробудження земного життя, торжества Сонця. Древні іранці вважали, що світ було створено саме у хвилину сходу сонця, коли відділяється світло від темені, день від ночі, добро від зла.

Присутніх, а серед них були дипломати, журналісти, науковці, студенти Київського інституту міжнародних відносин, тепло вітав посол Ісламської Республіки Іран в Україні пан Бехзад Мазахері. Спільні святкування традиційних дат, наголосив посол, відкривають шляхи до взаєморозуміння й співробітництва.

Борги, торги і мідні труби

Минув тиждень, як понад 250 робітників першого трубозварювального цеху Новомосковського трубного заводу оголосили на своїх робочих місцях голодовку. Згодом у вигляді страйку та акції протесту до них приєдналися колективи й інших цехів. Причина — з серпня минулого року люди не отримують заробітної плати. Однак на рішучий крок трубників спонукали й інші обставини. Завод ось-ось можуть оголосити банкрутом й продати. Отож трубопрокатники в усіх своїх бідах звинувачують підступний курс економічних реформ, засновників ЗАТ «НМТЗ-Труби», а також наближену до Президента та нинішнього уряду виробничо-інвестиційну компанію «Інтерпайп», яка, скориставшись матеріальними труднощами робітників, ніби за безцінь заволоділа левовою пайкою акцій підприємства.

Після довгої перерви

знову запрацював головний конвеєр Запорізького автомобільного заводу, що віднедавна ввійшов до складу спільного підприємства «АвтоЗАЗ—DAEWOO». Вчора з нагоди випуску відроджених «Таврій» (ще неудосконалених) — 130 автомобілів дослідної партії — у складальному цеху відбувся мітинг. У ньому взяв участь Прем'єр-міністр України Валерій Пустовойтенко. Автомобілі дослідної партії пройдуть шляхи та полігонні випробування. Результати цих випробувань будуть враховані при випуску дослідно-промислової партії машин, які отримають сертифікат. Після цього товарну продукцію поставлять на конвеєр.

○ Кабінет міністрів України розраховує отримати до бюджету близько 4,5 млрд. доларів від приватизації «Укртелекому».

○ За півтора місяця в Криму за різні злочини заарештовано 320 осіб.

P.S.

Вакханалію в приватизації треба зупинити

Логіка приватизації викривлена настільки, що у цьому процесі держава зазнає непоправного лиха, — так охарактеризував ситуацію Голова Верховної Ради України Олександр Мороз на нараді голів комітетів, депутатських груп і фракцій.

А дискусія розгорнулася стосовно внесення на розгляд парламенту проекту постанови про перелік об'єктів загальнодержавного значення, котрі не підлягають приватизації. До цього переліку пропоновано внести об'єкти груп Б, В, Г, Е. Це, власне, означає призупинення процесу приватизації об'єктів загальнодержавної власності. Бо саме нині, коли Фонд державного майна не має легітимного керівника, укладають угоди, котрі й справді можуть завдати державі непоправної шкоди. Проект постанови парламенту передбачає, що постанова діє з дня прийняття і до призначення голови ФДМ. Як відомо, парламент не затвердив на цю посаду Володимира Ланового. А Президент не вніс до Верховної Ради іншу кандидатуру на цю посаду. Щоправда, за словами представника Президента у Верховній Раді Романа Безсмертного, в адміністрації Президента нині обговорюють дві нові кандидатури. За його ж інформацією, в оточенні глави держави опрацьовується якийсь варіант указу Президента щодо землі. Проте перший заступник Голови Верховної Ради України Олександр Ткаченко зауважив, що, коли йдеться про видання указу про продаж землі, з проектом якого тиснуть нині на Президента, то це буде велика помилка глави держави.

Крім економічних питань, котрі має намір розглянути парламент, до порядку денного, чи не останнього пленарного засідання Верховної Ради нинішнього скликання, включено законопроекти про зміни у виборчих законах — парламенту України і парламенту Автономної Республіки Крим. У першому пропонується встановити, що відхилення кількості виборців від середньої по Україні кількості виборців у виборчому окрузі не може перевищувати, **як правило**, десять відсотків. У другому законопроекті запропоновано доповнення щодо участі у виборах депутатів ВР Криму кримських татар. Його редакція така: «Особи з числа депортованих у 1941 і 1944 роках із Криму, їх нащадки та члени їх сімей, які повернулися з місць спецпоселення на постійне проживання в Автономну Республіку Крим і оформили це належним чином, беруть участь у виборах депутатів Верховної Ради Автономної Республіки Крим у 1998 році на загальних підставах, голосуючи на виборчих дільницях за місцем їх прописки, з включенням таких осіб до окремих списків по кожній виборчій дільниці».

На пленарному засіданні передбачено також розглянути низку інших питань, зокрема — привести до присяги членів Вищої Ради юстиції.

Вікторія СВІТЛАНОВА.

Олександр МОРОЗ: «Земельна реформа ошукає так само, як сертифікатна приватизація»

(Початок на 1-й стор.).

Олександр Мороз пояснює це тим, що ми так і не спромоглися на власну, самостійну економічну політику.

Ще в 1992 році, на думку Олександра Олександровича, треба було ретельно «проінвентаризувати» весь могутній економічний потенціал країни, визначити його пріоритетні напрями, продумати структурну перебудову. А далі ставити на ноги винятково вітчизняне виробництво.

Ні, не лише задля того, щоб навздогін критикувати вочевидь збанкрутілий курс реформ, на який ми ступили, згадував та аналізував пережите Олександр Мороз. У нього тепер є, схоже, переконливі аргументи на користь пропозицій та програмних ідей на противагу запозвятим «реформаторам». Якби парламент і загалом суспільство прислухалися до них, то чи пожинали б ми нині такі гіркі плоди?

Відповідаючи на запитання, Олександр Олександрович мав можливість вмотивовано й прозоро змалювати бажаний перебіг подій у державі. Приміром, з «подання» слухачів-виборців пригадав із часів прем'єрства Леоніда Кучми «епоху декретотворення», яка й породила оті сумнозвісні трасти та страхові компанії, що потім безбожно обікрали тисячі наївних вкладників.

Або переконав, що якщо курсові радикальних реформ, обраному нинішньою виконавчою владою, справді немає альтернативи, то між тим, який обіцяв Леонід Кучма Верховній Раді, і тим, що втілюється, майже немає нічого спільного. У привабливих обгортках гарантують золоті гори, а на практиці — відбирають останні надії. Цим Олександр Мороз пояснював, зокрема, і свою непоступливість щодо земельної реформи, на котрій уперто наполягають президентські структури. За їх варіантом, ця реформа, мовляв, точнісінько так само ошукає селян, як уже ошукала городян приватизація у промисловому секторі.

Тому за останні роки «бурхливих» перетворень наша держава не просунулася ні на крок уперед, а, навпаки, відстала років на п'ять-десять, наголосив Олександр Мороз.

Микола НЕЧИПОРЕНКО.

Дніпропетровськ.

Не віддавайте свою долю в чужі руки

На зустрічах з селянами у господарстві «Чапаївське» Вільнянського району, студентами, викладачами та пенсіонерами у Запорізькому приватному інституті державного і муніципального управління, педагогами гімназії фізико-математичного профілю Голова Верховної Ради Олександр Мороз поділився своїм баченням виходу України із кризи, відновленням соціального захисту громадян, повернення боргів у зарплаті та пенсіях...

У переповнений Палац культури «Дніпроспецсталь» завітало, зокрема, багато людей, роздратованих труднощами. Залишали вони зустріч з надією в очах.

— Якщо сьогодні в якомусь куточку України відбуваються позитивні зрушення, — підкреслив Олександр Мороз, — то часто вони здійснюються не тому, що йдуть відповідно до «розрекламованих реформ», а всупереч. І в Запоріжжі — в тому числі. Тут однією зі складових захисту інтересів територіальної громади міста є майнові відносини. Вони певною мірою відрізняються від загальноприйнятих у державі: «Не допускається суцільна обвальна приватизація, розбазарювання комунальної власності», що нав'язувалася всій Україні.

Варта всілякої підтримки, наголосив голова парламенту, і послідовність міської ради з соціального захисту населення. Майже 42 тисячі найменш захищених запоріжців — ветерани війни та праці, «чорнобильці» та «афганці», їх сім'ї, одинокі матері з дітьми — отримують допомогу завдяки міській соціальній програмі. І це робиться тому, що в місцевому бюджеті зуміли мобілізувати кошти на ці першочергові виплати.

На жаль, сьогодні є такі запитання, на які просто немає відповіді, не раз під час зустрічей підкреслював Олександр Мороз. Щоб знати їх, треба змінювати економічну й соціальну політику. А щоб змінювати політику, треба змінювати політиків. Така можливість нині є у кожного — прийти на вибори і проголосувати за тих, кому віриш... Бо кожен буде обирати не тільки партію і депутата, й власну долю: собі та дітям. І не можна віддавати цей вибір у чужі руки.

Володимир ДУПАК.

Запорізька область.

Шила в мішку не сховаєш

На порядок денний квітневого засідання Парламентської Асамблеї Ради Європи не винесено питання про запровадження мораторію на смертну кару в Україні. Більш того, нині в ПАРЄ «з розумінням» і «без істерики» ставляться до кроків нашої держави щодо виконання своїх зобов'язань перед міжнародною організацією. Про це повідомив журналістам голова Комітету Верховної Ради у закордонних справах та зв'язках з СНД Борис Олійник. Днями він повернувся з Парижа, де відбулися засідання комітету з політичних питань, постійного комітету та бюро ПАРЄ.

Як відомо, у січні деякі депутати на сесії ПАРЄ вимагали позбавлення акредитації парламентської делегації України, оскільки в нас досі не запроваджено мораторію на страти. Лише після тривалих пояснень вдалося залагодити конфлікт. Головним аргументом нашої делегації було те, що мораторій, не маючи статусу де-юре, діє де-факто з березня 1997 року.

Після січневого засідання ПАРЄ в Україні не сиділи склавши руки, а намагалися розв'язати «болюче питання». Зокрема, як зазначив Борис Олійник, уже дано вказівку розсекретити інформацію про страчених осіб та місце їх поховання. Крім того, розглядаються правові шляхи запровадження де-юре мораторію на страти.

Та все ж деякі проблеми ще є. Не завжди чітко спрацьовують виконавчі структури: понад місяць тому президент ПАРЄ Лені Фішер надіс-

лала запит про виконання вироків міністрові юстиції України Сюзанні Станік, проте й досі конкретної інформації не отримала. Такі факти не залишаються поза увагою депутатів ПАРЄ: усім їм одразу було видано копії листа пані Фішер і формальної відповіді з нашого міністерства. Шила в мішку не сховаєш. І, як сказав Борис Олійник, із ситуацією в Україні Рада Європи обізнана часто не гірше за нас.

До виборів 5

НЕДІЛЯ — НЕ КРАЩИЙ ЧАС ДЛЯ МАНДРІВОК

На «генеральну репетицію» надійшло 1169 листів

Навчаймося голосувати

МИ ПРОДОВЖУЄМО знайомити із специфікою проведення нинішніх виборів. Наш читач із Чернігова запитує: якщо він поїде на вихідні до родичів у інше місто, чи зможе він там проголосувати 29 березня?

За словами секретаря Центральної виборчої комісії Ярослава Давидовича, законом не передбачено ані процедури відкріплення з виборчих дільниць, ані видачі спеціальних відкріплювальних талонів, ані додаткових списків виборців, які дали б право проголосувати на інших виборчих дільницях не за місцем постійного проживання, як це було на попередніх виборах.

Кандидатів багато, а вибирати важко. З чим це все можна порівняти? Мабуть, із героями казки «Сівачі». Квадратики — як пакетики з насінням. У казці сівачам підсунули насіння, перемішане з бур'яном. Як тут бути?

А. Тиводар, с. Бедевля, Тячівський район Закарпатської області.

Особливий порядок складання списків виборців передбачається лише для військовослужбовців та членів їхніх сімей, для тих, хто на час виборів перебуватиме у лікарнях, санаторіях, за кордоном, у плаванні, у тюрмі тощо. У винятках випадках на виборчих дільницях, утворених у місцях тимчасового перебування виборців, списки можуть бути складені не пізніше, як за три дні до дня виборів. Тобто, приїхавши, скажімо, на вихідні з Києва до Фастова, ви не зможете там проголосувати. Не передбачено також можливості проголосувати заздалегідь, за декілька днів до виборів. Мовляв, участь у виборах — це справа добровільна, і з вищевикладеного випливає, що неділя 29 березня — не кращий час для мандрівок.

Я пенсіонер за віком, але в школі мені додають ще кілька уроків історії і правознавства, на 50 гривень. І хоч платні живими гривнями не одержую, а комбікормом, горілкою, та й це добре. Подейкують, що невдовзі наркотиками даватимуть. А що, все можливе.

... У новому парламенті, як у дзеркалі, побачимо себе, які ми є, як ми змінилися за роки незалежності, на краще чи на гірше. Ми покажемо себе світові, а Україна побачить своїх діток. Дай Боже, щоб не за Шевченком — нерозумних, а поважних, працьовитих, толерантних.

Р. Галайчук, с. Виноград, Коломийський район Івано-Франківської області.

Наш читач із Нікополя на Дніпропетровщині запитує, що означає 4-відсотковий бар'єр для політичних партій та виборчих блоків. Отже, політичні партії чи блоки, які отримали менше 4 відсотків голосів, виключаються з розподілу мандатів. Мандати розподіляються між політичними партіями та блоками, які подолали бар'єр 4%, пропорційно до кількості отриманих ними голосів. З цією метою обчислюється виборча квота: кількість голосів виборців, необхідна для отримання одного мандата. Її обчислюють шляхом ділення кількості голосів виборців, поданих за певну партію, на число мандатів у багатомандатному загальнодержавному виборчому окрузі (тобто 225).

Є ще одна наша біда — занадто багато у нас користолюбців та підлабузників. Тому і живий у нас іще культ особи, який складається не сам собою, а купкою, що оточує можновладців з єдиною метою — обернути своє підлабузництво на матеріальні вигоди для себе.

Б. Колесник, Первомайськ Миколаївської області.

Дробові залишки від ділення відкидаються, а до цілого числа додається одиниця. Кількість голосів, поданих за кожну партію чи блок, ділиться на цю квоту. Отримане ціле число — це кількість мандатів цієї партії чи блоку. Дробові залишки використовуються для розподілу решти мандатів, які залишаються нерозподіленими.

Кандидати від політичної партії чи блоку вважаються обраними в порядку їх черговості у списку.

Юліана ШЕВЧУК.

А якби збори відбувалися не в оперному театрі?

Після передвиборної зустрічі Л. Кучми з українською інтелігенцією

Передбачити сценарій І Всеукраїнських зборів інтелігенції було нескладно: низи вкотре (!) «відкриватимуть очі» Президенту на ганебний стан культури, а той вкотре викладатиме «своє» бачення проблеми, а все це знову ж таки вкотре зведеться до чутого раніше: «Хоч кілок на голові тешіть, а справу поліпшити ніяк не можна». І все!

Щоправда, оскільки зустріч відбувалася в Національній опері, Л. Кучма вдався до театрального прийому, в середині промови патетично кинувши в зал: «Невже я не хочу добра Україні?» А якби збори відбувалися в цирку чи ще де?

Питання Президенту було поставлено чітко й конкретно. Вустами діячів культури вже саме життя запитує господаря владного олімпу нашої держави: «Коли припиниться руйнування національної духовності? Доки верхи будуть потурати русифікаторам й антидержавним силам? Коли Президент, нарешті, визначиться й відкрито назве хоча б наріжні камені своєї програми розвитку української культури?»

Будемо об'єктивні. Так відверто формулювали свої думки не всі учасники зборів. Більшість продовжувала демонструвати свій стан розгубленості й песимізму. Але основне було сказано вже у вступній доповіді голови Конгресу української інтелігенції поета Івана Драча.

Л. Кучма не спромігся відповісти на жодне із запитань. Зате використав свій виступ для чергових випадів на адресу Голови Верховної Ради О. Мороза та зловтішної констатації справді драматичної колізії, котра створена інтелігентським «гетьманатом» напередодні відповідальної події — парламентських виборів. Розштовхуючи один одного й у такий спосіб борючись фактично один з одним, вони відкривають дорогу в парламент лише своїм згуртованим суперникам. Така реальність, а краще б сказати — трагедія інтелектуального українства від часів козацтва до сьогодення.

То як же виглядає на цьому тлі скептицизм Л. Кучми щодо потенціалу вітчизняної культури? І хіба не класичним жестом є його обіцянки сприяти здійсненню гасла «Шевченків «Кобзар» — у кожну сім'ю»? Очевидно, в президентській родині цієї книги — святої для кожного свідомого українця — нема, але чому він вважає, що так повсюди? Зрозуміло, це зовсім не означає, що «Кобзар» не треба видавати. Навпаки, видавати щороку, як це, до речі, й робилося раніше, в докучмівські часи.

Отже, Всеукраїнські збори інтелігенції нічого нового не відкрили. Хіба що констатували кризову ситуацію, яка в останні роки лише поглибилася. Чи турбує це Л. Кучму та його оточення? Відповідь можете визначити самі — після першої перерви Президент та ті, хто його супроводжував, зокрема, В. Горбулін (секретар Ради національної безпеки), В. Смолій (віце-прем'єр з гуманітарних питань), З. Кулик (міністр інформації), залишили збори.

P. S. Напередодні Всеукраїнських зборів інтелігенції Л. Кучма прийняв на Банковій своїх сусідів — керівництво Спілки письменників України. Перед тим, як потрапити до затишного президентського кабінету, письменників протримали чверть години на морозі. Мабуть, щоб пригасити їхнє обурення антиукраїнською політикою київських і провінційних можновладців. А чи й треба після цього йти на зустріч з Л. Кучмою?

Віталій **АБЛІЦОВ**.

Сушімо, браття, коржики

Репліка

У своїй, загалом, сердитій промові на Перших Всеукраїнських зборах інтелігенції Президент інколи впадав у лірику. Це було тоді, коли йшлося про важку президентську долю. Звертаючись до свого ймовірного конкурента на майбутніх президентських виборах Олександра Мороза, глава держави буквально благав його не розхитувати президентську владу, у чому той досяг «шалених успіхів», бо може статися так, що Господь цього разу передасть шапку Мономаха саме йому, главі парламенту, і тоді він на своїй голові відчує, яка ж то вона важка, ця десниця господня.

Тим часом ліричні відступи не завадили Президенту з потрійною енергією накинутися на непокірних журналістів і звинуватити їх у смертних гріхах перед владою.

До таких традиційних гріхів «куплених писак», як обливання Президента брудом, навмисне збурювання громадської думки, обслуговування окремих кланів, «коли на зміну цензурі прийшла не свобода слова, а стимулювання роботи на замовлення», додалося і дещо зовсім нове: Президент суворо попередив про логічні наслідки, які можуть чекати неслухняних мас-медіа.

Не один з нас, напевне, хто посмів висловити власну думку про ті чи інші події, дати власну оцінку вчинкам Президента, після такої заяви намагається збагнути, які ж «логічні наслідки» відтепер його підстерігають. Ну, не вірю я, скажімо, Президенту, що його ялтинський указ не є порушенням Конституції, а хочу дочекатися з цього приводу рішення Конституційного суду; не вірю я Президенту, який божиться перед мільйонною телеаудиторією, що при капітальному ремонті палацу «Україна» не було допущено зловживань, а вірю тимчасовій слідчій комісії Верховної Ради і чекаю прокурорського вердикту і суду; не вірю, що після розпаду Союзу ми опинилися в гірших умовах, ніж інші країни СНД (бо чим краще було, наприклад, у Таджикистані чи у нашої сусідки Молдови?); не вірю, що підписані документи про економічне співробітництво з Росією треба ще й досі ховати від людей... Ну, не вірю я!

Однак я свято вірю в те, що посада президента —святе місце. І шапка Мономаха, очевидно, не тільки важка ноша, а й ноша свята. А там, де святість, там не мусить бути ні неправди, ні кривди, ні погроз. Недарма ж та сама світова преса зчинила такий галас навколо начебто амурних походеньок американського президента. Здавалося б, чого б то, коли за європейською статистикою понад 70 відсотків чоловіків хоча б один раз за своє життя стрибають у гречку? І нічого... Більше того, у Венеції художник і скульптор Шемякін відкриває пам'ятник Казанові, де сьогодні намагається сфотографуватися кожен турист.

Та президентові порушувати норми моралі зась — місце святе. Нам з колегами після того, як прийде час «логічних наслідків», залишається що робити? Мабуть, думати про те, чи не пора сушити коржики та повторювати слова поета-страдника Павла Грабовського своєму однодумцеві: ти за Байкал, а я за Лену —розтечемось по чужинах.

Анатолій **КАРАСЕНКО**.

«Агресорів» не покликали. Тому «виходили з правди»

Минулої суботи Президент України зустрічався з представниками регіональної преси

Тепер не тільки журналісти центрального рівня, а й місцевого пройнялися занепокоєнням Леоніда Даниловича, що новообраний парламент «не відображатиме повною мірою настрою в суспільстві». Президент, як завжди, має рацію: точно, не відображатиме. Настрої в суспільстві відомі: людям обридло ходити в кредиторах уряду, того самого, де Прем'єр-міністр очолює виборчий список партії, яка «не обіцяє, а робить». Сприймуть наївні виборці «роботу» на віру, той ще парламент в нас буде, як каже пан Степенко, «повний анонс».

Схоже, і сам Президент розчарувався в діяльності вірнопідданих партій: «У нас немає партії, котра мала б значний вплив у суспільстві». За прогнозами Леоніда Даниловича, значна кількість виборців проголосує проти всіх партій. На жаль, Президент не уточнив, чи належить він особисто до «значної кількості», але можна припустити і цей варіант: Л. Кучма нагадав, що виступав проти проведення виборів за партійними списками, але... «в парламенті перемогли ті, хто боявся йти на вибори за мажоритарною системою». Ну знов-таки, «повний анонс»!

Хоча Верховна Рада нового скликання апріорі «не відображатиме», Президент готовий виявити благородство і «працювати з будь-яким парламентом», звісно, якщо там підберуться люди люб'язні й поцінують його благородний жест. Леонід Данилович заради користі справи навіть готовий махнути на недавню ідею професіонального уряду, Бог з ним, може бути й коаліційним, але «налаштованим на співробітництво».

Співробітництво і справді річ непогана. Головне — завчасно про нього домовитися. На початку зустрічі з «китами» регіональної преси Президент попередив відразу: «Сподіваюсь, агресії з вашого боку сьогодні не буде», — і не було. Слово честі, найменшої. Навпаки, товариство дібралось уважне, благодушне і вдячне. Навіть місцями чемне: дякували за зустріч, вітали із заслуженим званням «діяча року», одне слово, поводили себе, як належить добропорядній публіці, а не так, «як є в нас на республіканському рівні деякі видання». З чемними краще виходити «з головного — з правди». З «деякими на республіканському рівні» не варто і пробувати: «Стільки бруду вилили на Президента країни, що й не знаю, чого чекати на президентських виборах».

Правди, Леоніде Даниловичу. З компліментами в нас не виходить — поки що немає підстав... Утім, і з правдою можуть бути проблеми, ви ж самі попереджаєте: «На зміну цензури прийшла не свобода слова, а стимулювання роботи на замовлення». Сподіваємось, агресії з вашого боку не буде, якщо «дехто на республіканському рівні» й надалі стоятиме на свободі слова. Дуже не хочеться «стимулів на замовлення».

Людмила **КОХАНЕЦЬ**.

Привілеї запропоную зразу скасувати

Віталій КАРПЕНКО — відома у столиці й країні людина. Він головний редактор газети «Вечірній Київ», голова Асоціації української демократичної преси. Знають його і за океаном, бо Центр міжнародних досліджень Американського біографічного інституту визнав «Людиною 1997 року».

— Віталію Опанасовичу, ви як народний депутат працювали у першому парламенті, за роботою другого спостерігали, тому можете визначити, який з них був продуктивніший.

— Передусім хочу відзначити, що вони обидва увійдуть в історію. Перший — тим, що прийняв Акт про незалежність і Декларацію про суверенітет України. Другий — прийняв Конституцію. Це, мабуть, найголовніші документи для України.

На жаль, другий парламент не врахував помилок першого і продовжував продукувати з подачі Кабміну недосконалі закони, що вплинули на погіршення економічного стану країни. Подивіться, яку податкову систему прийнято! Вона повністю задушила вітчизняного виробника, малий і середній бізнес пішов у «тінь».

Але у першого парламенту вистачило сміливості й політичної волі для того, щоб саморозпуститися і оголосити нові вибори.

— Ви зараз знову балотуєтеся до Верховної Ради України по 222 виборчому округу столиці. Якщо вас оберуть народним депутатом, що найперше запропонуєте зробити?

— Це запитання мені задають виборці і під час зустрічей, і під час «прямої лінії». Мені важко відповідати, що має бути першим. Виплата пенсій, стипендій і зарплати — хіба це не головне для народу? А зниження податкового тиску на тих, хто працює, і підтримка не на папері, а на ділі вітчизняного виробника? А наповнення бюджету грошима? А індексація вкладів людей в ощадбанках? Визначте, що тут головне.

Думаю, треба починати з наведення порядку в країні. Ліквідувати всілякі привілеї й пільги для вищого чиновництва, скоротити адміністративний апарат на дві третини. Подивіться: у США — 12 міністерств, а у нас — понад 70. І головне — треба наповнити бюджет...

— Пробачте, але це, мабуть, найголовніша турбота і нинішнього уряду?

— Так, але він діє фіскальними методами, не даючи розвиватися виробництву. Тому й надходження грошові мізерні. А потім треба ліквідувати всілякі позабюджетні фонди, які є шпариною, через котру запускають руки до народних грошей. Необхідно виділити окремим рядком витрати на міжнародну діяльність нашого чиновництва, починаючи з Президента. І встановити сувору звітність за кожну поїздку.

Ще один важливий момент бюджетної політики —треба, щоб там окремою статтею була така: «Кошти для повернення населенню проіндексованих вкладів, пенсій, стипендій».

— Було б добре, якби ви ще сказали, де взяти гроші, щоб наповнити ту статтю.

— Це пов'язано з іншою вимогою: треба проводити не прихватизацію об'єктів за безцінь, а справжню приватизацію. І від неї відсотків 6—7 перераховувати для повернення грошей людям, яких держава, по суті, обікрала. Сюди ж слід перераховувати 10—15 відсотків від продажу землі з держфондів.

— Тобто ви відстоюєте ідею продажу землі?

— Так, але лише громадянам України та за умови: на ній можна вести лише сільськогосподарське виробництво.

— Ви різко критикуєте владні структури. Чи не відчуваєте якогось тиску з їх боку?

— Ні. Але я не тільки критикую, а й пропоную на сторінках «Вечірнього Києва» відповісти мені. Поки що ніхто не звертався...

— Як поставилися в сім'ї до вашого рішення знову балотуватися у народні депутати?

— Лише онук мене підтримав. Дружина і дочка були категорично проти. Мовляв, знову брудом обливатимуть, приписуватимуть намагання щось отримати від депутатства.

- Тобто недоторканність, різні привілеї...

— Ось саме це запропоную одразу скасувати новому складу Верховної Ради. Депутати мають не тільки служити народу, а й жити, як він.

Олександр **ВОЛОДИМИРОВ**.

На знімку: Віталій КАРПЕНКО.

Разом з дипломом — роботу

На кафедрі основ підприємництва та управління виробництвом Українського морського технічного університету (УДМТУ — НКІ) в Миколаєві серйозно турбуються про працевлаштування своїх випускників. «Добре зарекомендувала себе практика створення наших філіалів, — вважає завідуючий кафедрою, кандидат економічних наук доцент В. Н. Парсяк. — Один із них діє в концерні «Євросервіс». Тут знайшли застосування знанням, отриманим у вузі, 30 молодих спеціалістів.

І це не випадковість. Молодий керівник концерну Володимир Ярославович Гацура свого часу навчався в цьому вузі, добре знає викладачів та якість знань, отримуваних студентами. Практику вони теж проходять у різних підрозділах концерну. До речі, Володимир Никифорович Парсяк також очолює фінансово-економічну групу, де розроблено проекти відродження сільського господарства на основі передових технологій та ресурсозаощаджувальної техніки.

На знімку: співробітники ЗАТ «Реєстр-сервіс» (одного з підрозділів концерну «Євросервіс») — недавні випускники УДМТУ — зі своїм наставником Володимиром Никифоровичем Парсяком. Тепер науковим консультантом.

Фото Олександра КРЕМКА.

Маминою стежкою

Освіта

В СЕРЕДНІЙ школі-гімназії № 191 м. Києва відбувся міський конкурс серед учителів початкових класів «Вчитель року-98». В ньому брали участь переможці попередніх змагань з усіх районів столиці. Переможцем конкурсу стала вчителька школи № 115 Тетяна Пушкарьова.

Днями я зустрівся з Тетяною Пушкарьовою в школі. Давно закінчились уроки, а вчителька все ще була в оточенні дітей. Коли вони пішли, звернувся до неї.

— Тетяно Едуардівно, поділіться, будь ласка, враженнями від конкурсу.

— Він проходив напружено. Журі конкурсу ставило учасників у несподівані ситуації, з яких потрібно було вийти з честю. Наприклад, треба було провести урок з незнайомими дітьми. Учасники змагань співали, танцювали, розповідали про своє життєве кредо.

— Яке воно у Вас?

— Бути з дітьми.

Перед новим роком бачив шкільну виставу, створену Т. Е. Пушкарьовою. Видовище було захоплюючим.

— У свій час я навіть готувалась до вступу в театральний інститут. Я дуже люблю театр, — розповідає Тетяна Едуардівна. — Цю любов мені передала мама. Мама любила водити дітей в театр імені Івана Франка. І мене вже з трьох років брала з собою. Там разом передивились майже всю українську класику. Дуже любила спектаклі за участю Наталі Лотоцької. Завжди приносила їй на сцену квіти.

— Чому ж тоді стали вчителькою?

— Вибрала дорогу мама.

Вона викладає в середній школі-гімназії № 221 м. Києва українську мову і літературу.

— Театр допомагає вам працювати?

— Дітям потрібно щодня нести щось нове. Мистецтво живить мою душу і розум.

Володимир КРАВЕЦЬ

На знімку: Т. Пушкарьова.

Щось новеньке

«Парфумна» діагностика

Іван Марчук — торокальний хірург відділення пульмонології й грудної хірургії Рівненської обласної лікарні — пропонує хворому... «бутерброд» з губною помадою. «З'їли? Будемо чекати...»

Якщо години через дві у плевральній порожнині хворого виявиться лімфа, забарвлена в червоний колір, значить, є пошкодження грудного лімфатичного протоку.

Є різні способи діагностики вищезгаданої патології, але «помадний» метод застосовують лише у відділенні Івана Марчука в Рівному.

Сергій МЕЛЬНИЧУК.

Рівне.

Учнів з рідної хати наказано гнати,

або Як ПТУ намагається дати молодій людині шанс, а дехто — забрати

Проблема

КИЇВСЬКЕ ПТУ № 26, що на Печерську, здавна справедливо вважається одним з кращих у столиці. Це визнають і колеги, які збираються тут під час різних кваліфікаційних конкурсів, і майбутні учні, котрих щороку все більше їде вчитися до столиці не лише з Київщини, а й з інших областей країни. А будівельні підприємства міста, яким 26-те ПТУ ось уже понад півстоліття постачає молоді кадри, ще з осені надсилають замовлення на працевлаштування випускників...

Секрет такої популярності простий: в училищі готують майстрів з усіх будівельних спеціальностей. Дають одразу дві-три професії, що є суміжними на виробництві: маляр-штукатур-плиточник, столяр-будівельник-паркетник, електрогазозварювальник, муляр-монтажник-зварник тощо. Всі професії гарні —працювати хоч на будівництві, хоч на підробітках, хоч удома.

На відміну від інших ПТУ, двадцять шосте училище повністю забезпечує вихованців будівельними матеріалами, інструментом, спецодягом. Великі майстерні добре освітлюються і опалюються. Навчання тут максимально наближене до виробничого процесу, деякі особливо складні роботи нині не побачиш і на виробництві. А за регулярну двотижневу практику переважна частина учнів отримує зарплату — від 40 до 140 гривень.

Директор училища Тетяна Пятничук упевнена: нині їхній заклад виконує те, що колись обіцяла робити і гарантувала держава. Адже все, чим може похвалитися училище, організовано і зроблено власним коштом. Приміром, обладнання класу з 13 комп'ютерів, відновлення газозварювального відділення, кабінетів загальноосвітніх дисциплін: української мови, народознавства, креслення. Не кажучи вже про всі великі та дрібні ремонти, які вихованці й вихователі роблять власноруч. А тим паче, про чесно зароблену зарплату, яку співробітники училища не бачили вже чотири місяці.

Нині на утриманні училища — 40 дітей сиріт та напівсиріт, 320 дітей з малозабезпечених родин та 44 учні з багатодітних сімей (від 4 до 11 дітей). Це передусім харчування, разова матеріальна допомога. Деяких дітей доводилось елементарно одягати: від білизни до верхнього одягу. Скажімо, восени 70 вихованцям подарували зимові курточки.

Торік 26-те ПТУ прийняло під своє крило й учнів з 5 та 23 училищ. Ці два величезні будівельні комплекси та ще ПТУ № 20 було розформовано, а їхні приміщення —передано іншим організаціям. Тетяна Володимирівна не приховує, що є посягання і на їхню базу. Поки що це стосується лише учнівського гуртожитка на 300 місць, куди кілька років тому було вселено Пенсійний фонд України. Відтоді понад 100 учнів змушені мешкати в робочих гуртожитках київських підприємств, за що училище щомісяця віддає по 5 тисяч гривень.

Ті, хто намагається підтримати наших дітей у надзвичайно важливий період їхнього життя, впевнені: якщо молодій людині дати шанс, вона може стати кращою. Але переконані: якщо зараз не вкладати кошти в освіту, цим дітям не залишиться нічого, ніж іти іншим, нечесним, шляхом.

P. S.

Не встигли ще висохнути фарби на щойно опублікованому Законові України «Про професійно-технічну освіту», як близько 800 працівників і учнів ПТУ № 26 звернулися до нашої газети з листом на ім'я Президента Л. Кучми про його порушення. А саме, статті 49 цього закону, яка забороняє вилучати майно навчальних закладів профтехосвіти на користь сторонніх організацій. Справа в тому, що Міністерство освіти України наполягає на передачі будівлі гуртожитку училища на баланс Академії педагогічних наук. Якщо так станеться, то буде згорнуто більшість задумок та соціальних програм училища, оскільки перекриється єдине джерело його надходжень. Учні не матимуть змоги харчуватися, не одержуватимуть щомісячних виплат сироти і напівсироти, не оплачуватиметься проживання 100 іногородніх учнів, не проводиметься медичне обслуговування тощо. Враховуючи вищезазначене, колектив столичного ПТУ № 26, учні та їхні батьки просять п. Кучму стати на захист інтересів училища згідно із Законом «Про професійно-технічну освіту» та Конституцією України.

Анастасія ПЕРЕПЕЛИЦЯ.

Екологія

Безпека починається з інформації

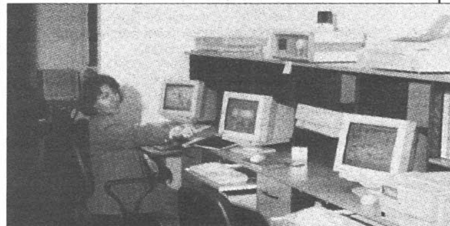

В Мінекобезпеки України відбулася презентація Інформаційно-кризового центру, створеного за сприяння Комісії ядерного регулювання США та Федерального міністерства у справах навколишнього середовища, охорони природи і безпеки реакторів ФРН. Його завдання — здійснення міжнародного обміну оперативною інформацією про ядерні аварії та надзвичайні радіаційні події, інформування громадськості та органів влади про стан екологічної безпеки ядерних об'єктів.

У церемонії відкриття взяли участь міністр охорони навколишнього природного середовища та ядерної безпеки України Юрій Костенко, представник Федерального Міністерства у справах довкілля, охорони природи та ядерної безпеки ФРН Т. Хіммель та представник Комісії з ядерного регулювання США Джо Хаймс.

Сюди, в центр, цілодобово надходитиме оперативна інформація про роботу атомних електростанцій України. Згодом він увійде до міжнародної системи обміну радіологічними даними й інформацією щодо надзвичайних ядерних подій.

Оксана ЗАПОРІЗЬКА.

Київ.

На знімку: в Інформаційно-кризовому центрі Мінекобезпеки.

Місцевий масштаб

Не платиш пенсіонеру — ходи пішки

Арбітражний суд Вінницької області задовольнив шість позовів обласного управління пенсійного фонду до підприємств і організацій, котрі є найбільшими його боржниками. Загальна сума відшкодувань, встановлених судом, — більш як мільйон гривень.

А якщо коштів на рахунках боржників катма, доведеться розрахуватися... частиною власного майна. Наприклад, колективне сільгосппідприємство «Відродження» Липовецького району змушене буде продати частину колгоспного автопарку. До переліку автомобілів, передбачених до продажу, рішенням суду включено також «Волгу» голови.

Віктор СКРИПНИК.

Вінницька область.

ДЕРЖАВА І ПРАВО

№ 55 (1805) ♦ Вівторок, 24 березня 1998 року

МОЖНА передбачити, що в XXI столітті не буде загарбницьких війн. Вони стануть непотрібні, бо їм на зміну приходять «торговельні війни», в результаті яких без єдиного пострілу можна підкорити будь-яку державу.

Ось чому діяльність, чи, точніше, бездіяльність керівництва нашої країни можна охарактеризувати, як програш такої війни: свідчення цього — нинішній стан економіки України. Холодні труби, порожні цехи, розвалені ферми, незорані поля — це все вже бачили наші ветерани в сорокових роках.

Хто заважає вижити українському виробникові,

або Як проміняли «вітчизняне сало» на іноземне

(Деякі аспекти економічної безпеки України)

Реформатори проголошують, що метою реформи в Україні є зростання добробуту населення та захоплення відповідної технологічної, виробничої і торговельної ніші у світовому поділі праці. Ймовірно, для досягнення цієї мети було поставлено завдання щодо легального захисту національних товаровиробників на внутрішньому ринку, досягнення вільного недискримінаційного доступу до джерел дешевої сировини в інших країнах та вільного недискримінаційного доступу українських товарів до інших ринків.

Однак поки що ми спостерігаємо іншу картину. Набагато успішніше діють сили, які представляють в Україні іноземних виробників, виконують поставлені перед ними завдання та в інтересах іноземного виробника фактично здійснюють ліквідацію українських товаровиробників —платників податків — та сприяють зубожінню населення.

Таким чином, в Україні зіштовхуються інтереси двох антагоністичних угруповань — національних товаровиробників і торговельників, що представляють іноземних виробників і бажають ліквідувати власних. Кожне з цих угруповань має своїх представників в усіх гілках влади.

Зовнішні наслідки «реформування»

У 1991—1992 роках в Україні було ліквідовано монополію держави на зовнішню торгівлю, але не було створено дійового легального захисту внутрішнього ринку (національного протекціонізму). Наприклад, згідно з відповідними положеннями міжнародного права. Ринки багатьох країн для України й досі фактично зачинено, тоді як у нас «процвітають» інтервенція іноземних товарів, недобросовісна конкуренція імпортних низькоякісних товарів, що продавалися і продаються в Україні у значних обсягах та за низькими цінами (іноді демпінговими), з аналогічними, що виробляються в Україні; матеріальні збитки національної промисловості та сільському господарству через скорочення або припинення виробництва в Україні товарів-конкурентів, через часткове або повне усунення з українського ринку національних товаровиробників; втрата робочих місць та надходжень до держбюджету за рахунок скорочення або припинення виробництва в Україні багатьох товарів; зростання соціальної напруги у суспільстві. Сьогодні більш як 50 % продовольства, що споживається в Україні, має іноземне походження. Таким чином, наша країна, купуючи «забугорні» продукти, ***не дає померти голодною смертю іноземним фермерам, а натомість «благословляє» на це своїх селян.*** Відсутність національного протекціонізму призводить до вчинення правопорушень у сфері зовнішньоекономічної діяльності. Іноземні торговці, наче пилосос, збирать за кордоном дешеві, низької якості товари для продажу в Україні.

Ви пам'ятаєте, що 1996 рік був надзвичайно врожайним в Україні на картоплю. Натомість закордонними шахраями та їхніми місцевими посіпаками до України було завезено картоплю з Польщі, Туреччини та інших країн. «Заморський» продукт продавали на кожному розі. А як же українські виробники картоплі? Їхня «праця» і згнила у сховищах, не потрапивши до споживача. А восени ми дивувалися: чого наші овочі такі дорогі? А звідки їм бути дешевими? Навіть якщо вітчизняний виробник і виростив продукцію, то наявність іноземних субсидованих товарів на ринку робить її неконкурентоспроможною.

Як захищають своїх товаровиробників справжні капіталісти та уряд незалежної України?

Згідно з міжнародною практикою уповноважені органи порушують спеціальні розслідування за поданням митних служб у разі, коли імпорт будь-якого товару до країни-імпортера зростає не менш як на 5% та / або на 5% зменшились ціни цього імпорту. Це у «них», а в нас —деякі галузі виробництва завалилися, і їм ніхто не дав навіть можливості зачепитися за свій ринок. Іноді імпорт в Україну деяких товарів зростав більш як у 1000 %, і навіть тоді — жодної реакції з боку державних установ. Я ***вважаю, що це — диверсія проти власної країни.***

Декілька десятків виробників звернулися до відповідних органів державної влади зі скаргами на порушення правил імпорту, що завдало їм великих збитків. Проте рік минув — ні розслідувань, ні покарань. Цілковите нехтування інтересів своїх громадян. Напевно, у владних структурах засідають також небайдужі до іноземних виробників чиновники. І за свою «небайдужість» одержують непогані стимули.

В інших країнах, де немає таких родючих чорноземів, уміють захищати свої інтереси. Там чітко виконуються національні програми: підтримка виробників сільськогосподарської продукції; забезпечення продовольчої безпеки; продовольчої допомоги; безпосередні внески у механізм фінансування виробників сільськогосподарської продукції; «незв'язана» підтримка доходу виробників сільськогосподарської продукції; фінансова участь державних органів у програмах страхування доходів та механізму забезпечення доходів виробників сільськогосподарської продукції; страхування врожаю або надання допомоги в разі стихійного лиха; сприяння структурним перебудовам через програми, які спонукають виробників припинити свою нерентабельну діяльність; сприяння структурним перебудовам шляхом стимулювання інвестування у виробництво сільськогосподарської продукції; охорона довкілля; фінансування регіональних програм допомоги сільському господарству.

А в нас реклама літаючих «стегенець Буша»... В результаті експансії цієї низькоякісної продукції на наш ринок в Україні зникла така галузь сільського господарства, як птахівництво, і відродити її буде майже неможливо.

Для того, щоб зробити свою перевагу вагомішою, іноземні виробники та їх торговці купують, як правило, контрольні пакети тих українських підприємств, що виробляють аналогічні товари. ***Найбільше, що вони можуть довірити українцям, — це фасування та наклеювання торговельних ярликів.*** За цю "довіру" ощасливлені практично безплатно передають іноземним виробникам і їх комерсантам канали збуту продукції та торговельних партнерів.

Знову ж таки у розвинутих країнах і навіть у тих, що розвиваються, проблему захисту внутрішнього ринку давно розв'язано. Ці країни створили систему багатосторонніх міжнародних угод з питань торгівлі та інвестицій, де встановлено однакові правила для більш як 120 країн, що контролюють усю або майже всю торгівлю у світі. Одним із головних у захисті внутрішнього ринку є антидемпінговий кодекс Генеральної Угоди з тарифів і торгівлі (ГАТТ).

Починаючи з 1991 року, компетентні органи іноземних держав та економічних угруповань (ЄС, США, Канада, Мексика, Чилі, Бразилія, Туреччина, Індія, Таїланд, Індонезія, Російська Федерація) з метою захисту вітчизняних товаровиробників проводили антидемпінгові та спеціальні розслідування щодо імпорту багатьох товарів походженням з України (феросплави, сталевий прокат, міндобрива, магній, спирт, горілка, цукор). За результатами цих розслідувань вживались антидемпінгові та спеціальні заходи, які фактично закривали експорт означених товарів на ці ринки, у зв'язку з чим значно скоротилося виробництво цих товарів в Україні, а, отже, прибутки підприємств та надходження до бюджету.

За оцінками експертів, після вжиття антидемпінгових санкцій експорт цих товарів зменшиться на 40%. Читач може уявити собі, скільки металургійних заводів після цього буде зупинено і скільки сотень тисяч робітників викинуто на вулицю.

Перші наслідки цього ми вже бачимо на прикладі деяких підприємств Дніпродзержинська, де робітники, доведені до відчаю, голодують у наметах на центральній площі міста.

На всіх трьох заводах Верхньодніпровська Дніпропетровської області люди не отримують заробітну платню понад півтора року.

Слід урахувати, що чинне законодавство України не захищає виробництво в Україні будь-яких товарів, зовсім немає механізмів ужиття спеціальних, антидемпінгових чи компенсаційних заходів щодо імпорту в Україну окремих товарів, який завдає збитків. Без прийняття відповідних законодавчих актів неможливо захистити національну промисловість і сільське господарство.

Де вихід із такої ситуації? Хто захистить українського товаровиробника від такої «монгольської навали» іноземних товарів? Хто захистить українського споживача від неякісних, несертифікованих іноземних товарів? Це повинен зробити уряд України шляхом підготовки проектів відповідних законів та подання їх на розгляд Верховної Ради України.

Що ж заважало урядовцям зробити це протягом шести років незалежності? Напевно, уважний читач уже знає відповідь на це запитання! Уряду весь час заважала його, м'яко кажучи, «схильність» до «всього закордонного» — від іноземних виробників до міжнародних фінансових організацій!

Отже, хто перешкоджає українському товаровиробникові? ***Однозначно, — чиновництво.*** Причому вище робить це через свою некомпетентність і разючу безпорадність: керівництво держави міняє його через кожні півроку-рік і нарікає за цих «радикальних кадрових змін» на якісь перманентні завади.

А головна причина наших бід — наше власне керівництво держави: краще про неї не скажеш, як написав поет Василь Симоненко:

«У нас цікава дуже гра є,
дурний дурного обирає,
а потім плаче і скавчить,
що дуже важко
стало жить».

І справа не в окремих чиновниках. Мені здається, що з нашою державою дехто поводиться так само, як героїня байки І. Крилова з окулярами.

Економіка України доведена до краю, і якщо зараз уряд не почне займатися ділом, а й далі вирішуватиме особисті питання, то завтра йому просто нічим буде керувати.

Володимир ШЕВЧЕНКО,
народний депутат України, член Комітету з питань оборони та державної безпеки, полковник авіації.

За що боролися...

7

Деякі запитання, що потребують чесної відповіді

8

Людина, яка зупинила кризу

9

Земля зради не прощає

10

Київ на порозі третього тисячоліття

КИЇВ зустрічає третє тисячоліття не в найкращі часи. Опитування громадської думки показало, що найбільше киян турбує важке матеріальне становище та безробіття (71,0%), погані житлові умови (18,8%), транспортні проблеми (18,6%), розвиток інфраструктури міста (25,5%), проблеми з медичним обслуговуванням (34,1%).

1. Матеріальне становище киян

Середня зарплата киян найвища в державі і становить близько 220 гривень, що, правда, нейтралізується найвищими в державі цінами, які на 20-30 відсотків вищі, ніж в інших регіонах. Важко вирішувати цю проблему, але певні механізми існують і стратегічний напрям тут — налагодження виробництва. Але ж виробничі площі є! При цьому в наших наукових установах є чимало розробок нових технологій. Що, «Арсенал» нездатен випустити фотоапарат-«мильницю»? Здатен і повинен!

У Києві, як і в усій державі, треба терміново провести чітку інвентаризацію виробничих потужностей, виділити ті з них, які можуть випускати якісні комплектуючі і створити (шляхом корпоратизації та обміну пакетами акцій) замкнуті виробничі цикли. І саме таким структурам надавати кредити та допомогу для розвитку виробництва.

Оцінка показує, що у Києві вже зараз можна було б задіяти близько 50% виробничих потужностей підприємств і випускати продукцію, яка б успішно конкурувала з тим же «Самсунгом».

Я впевнений, що якби у Києві були напрацьовані програми типу «Київський фотоапарат», де б чітко була показана прибутковість проекту, то кошти під кредитування чи інвестування таких програм знайшлися б. Механізми тут можуть бути різними — від муніципальних позик до емітування акцій і їх продажу через ощадні банки під певною гарантією адміністрації міста.

Я з групою фахівців ще рік тому розробив програму будівництва у Києві метрополітену за подібною схемою. Держава нині коштів на це майже не має. Тому іншого виходу, крім як створити відкрите акціонерне товариство, засновниками якого стали б Київська міська держадміністрація, Київметробуд, ряд фінансових і промислових структур, просто нема. При цьому місто вносить у статутний фонд землю і нерухомість, а всі інші — гроші. Планувалося, що статутний фонд такого ВАТ буде 200 млн. гривень, що дасть можливість серйозно пришвидшити будівництво метро. Із цих 200 млн. третина буде у вигляді землі і нерухомості, а понад 130 млн. — живі гроші. Ці гроші можуть бути отримані в результаті продажу акцій громадянам і підприємствам. Купівля акцій буде вигідна людям, бо земля і нерухомість приноситимуть прибуток. Впевнений, що на такі акції буде попит не тільки в Україні.

Сказане стосується і цілого спектра інших виробничих програм. Розрахунки показують, що через рік-півтора ці програми забезпечать випуск висококякісної української продукції, яка успішно конкуруватиме з іноземною. А раз так, то заводи створюватимуть нові робочі місця і сплачуватимуть податки в бюджет держави і міста.

Безробіття у Києві можна і треба ліквідувати за рік-півтора, а середню зарплату підняти до 300-350 гривень.

2. Медичне обслуговування

Фінансів на медицину катастрофічно не вистачає. Збільшення податкових навантажень також неможливе, бо зовсім притисне вітчизняного виробника.

Вихід може бути лише один — введення для всіх працюючих систем медичного страхування. Стосовно ж пенсіонерів та інших соціально незахищених верств держава, і місто зокрема, повинні передбачити в бюджеті необхідні кошти. При цьому медичне страхування може бути градуйоване: хочеш більшого комфорту в разі хвороби — більша повинна бути і ставка при страхуванні. Але єдине повинно витримуватись на одному рівні для всіх — це рівень самої медичної допомоги.

3. Транспорт

Транспортна система міста повинна розвиватися в кількох аспектах. Насамперед пришвидшеного розвитку потребує метро. Вважаю, що при застосуванні згаданої вище схеми цілком реально досягти темпу здачі 3-4 станцій метро щорічно. Це дозволить вивільнити наземні транспортні потоки в центр міста з Троєщини, Теремків, Позняків, Осокорків тощо.

З другого боку, слід нормалізувати роботу громадського наземного транспорту. На кожній зупинці автобуса, тролейбуса і трамвая повинен висіти графік руху. В разі його невиконання автотранспортне підприємство зразу ж буде позбавлятися ліцензії на перевезення. Що стосується популярної нині системи мікроавтобусних перевезень, то непогано було б уже існуючому «Автосвіту» створити 2-3 конкурентів. Розрахунки показують, що це знизить ціну на перевезення на 30-40%.

У Києві треба терміново припинити будівництво і модернізацію доріг на старій технологічній основі. Дороги мають будуватись на високоякісній бетонній подушці з хорошим асфальтовим покриттям, яке б виключало можливість руйнування дороги вже через рік-півтора. Цілком можливо протягом п'яти років повністю замінити дорожнє полотно у Києві на нове, що відповідало б європейським стандартам.

4. Інфраструктура міста

Київ має слабо розвинену систему готелів та сучасних торговельних центрів. Вважаю, що тут для початку необхідно піти шляхом створення спільних підприємств зі світовими лідерами готельного господарства — «Хілтоном», «Кемпінскі», «Холідей інн» тощо, які здатні за короткий термін довести готелі міста до світових стандартів.

Особливо популярні в світі великі торгові центри на околицях міст. Вони спрямовані на комплексне обслуговування — сімейну закупівлю всього необхідного на тиждень.

Такі центри дуже прості, практичні, набір товарів не менше 20-40 тисяч найменувань. Товарооборот там гігантський, і тому товари досить дешеві. Вже нині у Києві є потреба в 5-6 таких центрах — на Теремках, Позняках, Троєщині, Оболоні, у Святошині й на Борщагівці. Площі під них там є. А виготовлення кіосків, яток можна налагодити на київських підприємствах домобудівного комплексу, спільно з тим же «Батлером» — світовим лідером у цьому бізнесі.

Слід розгорнути програму «Перший поверх», метою якої було б тотальне вивільнення перших поверхів та підвалів у центральній частині міста і прилеглих районах для розміщення в них підприємств з обслуговування. При цьому повинні бути створені пільгові умови для викупу приміщень — типу лізингу, але на конкурсній основі. Це дало б можливість буквально за рік збільшити число об'єктів торгівлі і побутового обслуговування на тисячі одиниць.

5. Житло

Житлова проблема в місті повинна вирішуватися кількома шляхами.

Перший — виділення в місті і на околицях територій під індивідуальну забудову.

Другий — будівництво багатоквартирних будинків за реальну плату.

Третій — надання іпотечних кредитів молодим людям з терміном погашення 20-30 років. Гроші для кредитів слід вишуковувати в бюджеті міста.

Четвертий — для тих, хто не зможе збудувати квартири самостійно або не зможе отримати кредити, місто має будувати муніципальне житло. І негайно, бо є багато людей, які не мають коштів і проживають у жахливих умовах. Таких людей у Києві десь 200-300 тисяч, тобто потреба в муніципальному житлі сягає 5-7 млн. кв. м. З урахуванням можливостей будівельного комплексу міста цю проблему можна вирішити протягом 5-7 років зі щорічним фінансуванням 200-250 млн. гривень.

Ярослав ФЕДОРИН,
народний депутат України.

На що може претендувати нація, яка складається з продавців і офіціантів?

СУСПІЛЬСТВО опинилося на межі неабияких соціальних потрясінь. Життєвий рівень переважної більшості громадян України постійно знижується. Майбутнє для всіх категорій населення невизначене і навіть лякає. По суті, жодна політична сила, крім Всеукраїнського об'єднання «Громада» і кількох партій лівого спрямування, не пропонує чіткої, реальної програми виходу з кризи. А уряд лише обіцяє, що ще 3—4 роки буде важко, а далі — невідомо. Безперспективність породжує тривогу. Пригніченість, відчай, політична апатія пояснюються значною мірою тим, що ніхто з керівників держави не може відповісти на питання, що ж насправді відбувається. А той, хто знає, відмовчується.

У цьому і приховано відповідь, чому парламент пішов на змішану систему виборів в Україні. До влади, врешті-решт, має прийти певна політична сила, яка змогла б узяти на себе відповідальність за те, що діється в державі. Осмисливши етап нинішній, легше розробити стратегію дій на майбутнє.

То що діється зараз в Україні? Щоб розібратися в цьому, треба за спрощеною схемою уявити стан нашої економіки.

Перший етап. Припустимо, якесь українське підприємство продало за кордон метал, льон, добриво тощо.

Другий етап. Одержані гроші частково поділили між учасниками виробництва, частина їх надійшла в бюджет держави. Держава ці гроші розподілила між працівниками бюджетних організацій, частина їх пішла на підтримку соціально не захищених громадян. На цьому етапі всі гроші за вироблену продукцію опинилися у населення.

Звідси випливає третій етап. Населення за ці гроші залежно від рівня доходу купує імпортні продукти харчування, імпортні товари, іномарки або путівки на Багамські острови. Ці гроші переходять за кордон. На цьому етапі у нас уже немає ні грошей за продукцію, ні самої продукції. А в результаті у підприємств немає оборотних коштів, настає криза неплатежів, скорочується виробництво, зростає безробіття та дефіцит бюджету. Життєвий рівень більшості населення стрімко падає.

Четвертий етап. Відсутність оборотних коштів держава намагається компенсувати двома способами: вона запроваджує нові податки і збільшує існуючі, що, врешті-решт, зводить нанівець усі зусилля власного товаровиробника, і здійснює емісію грошей, що викликає інфляційний стрибок.

П'ятий етап. Уже знецінені гроші також переходять за кордон за вказаним вище механізмом.

Шостий етап. У цей час з'являються представники міжнародних фінансових структур і пропонують кредити під невеликі за міжнародними мірками відсотки. Але треба мати на увазі, що невеликі відсотки за їхніми мірками — це 50 відсотків прибутку наших підприємств. А уряд наш бере кредити і тут же відправляє їх за кордон у вигляді плати за енергоносії. Тому ні маємо ні грошей, ні товарів, а рівень життя стрімко знижується, вітчизняна промисловість від додаткових податків ще більше скорочує виробництво, а ми ще залишаємося винні міжнародним фінансовим структурам за кредити і відсотки за них.

Чим більше таких економічних циклів здійснюється, тим більш у загрозливому становищі опиняється українська економіка. Підступність ситуації в тому, що чим активніше наповнюються наші магазини імпортними товарами, чим ширший їх асортимент, вища якість і нижчі ціни, тим скрутніше стає економічне становище кожного громадянина України і держави в цілому.

Наша економіка нагадує діжку без дна. І хоч скільки в таку бочку лий, нічого в ній не буде. Вона так і залишиться порожньою. Головною особливістю нинішнього економічного становища є експансія іноземного торгового капіталу. У нас відкрито для неї двері, і вона вимиває все. Це величезна загроза, бо після такого руйнівного процесу у нас уже нічого не залишається. Правда, поки що залишається. Земля. Та йдеться до того, що й на неї з'явиться новий хазяїн, про якого наші люди і здогадки не матимуть.

За такої ситуації народ України щорічно вкладає в розвиток економік інших держав мільярди доларів, а своє гине. В цьому і полягає особливість іноземного капіталу: знищення промисловості, яка спроможна складати хоч найменшу конкуренцію. А мета зрозуміла — завоювання спочатку цілковитої економічної, а потім і політичної влади. Ми вже стикаємося з ситуацією, коли внутрішні чинники пасують перед чинниками іноземного кредитора, перед чинниками іноземного капіталу. Звичайно, такий стан не є стабільним, він перехідний до чогось.

А тепер слід проаналізувати, до чого ж веде такий стан, якщо його не буде змінено виборами 29 березня цього року. Кінцевою метою, це всім ясно, буде такий стан економіки, коли розвиватимуться тільки видобувні галузі і обробка сировини. Всі наші набутки в науково-технічній сфері, всі наші досягнення нікому не будуть потрібні. Рештки нашої промисловості буде знищено і замінено мережею збуту. І потрібні будуть наші українці як найманці в сфері видобування сировинних ресурсів (а в нас поки є що видобувати) та в сфері торгівлі імпортними товарами: робітники складських приміщень, комівояжери, дистриб'ютери, директори магазинів, продавці, різнороби та ін. Нашої інтелігенції, наукової еліти там не видно, не спостерігається й хоч якогось впливу на ситуацію з боку уряду, Президента. Ми скрізь залежні, а найбільше від іноземного постачальника та іноземного споживача. Така структура економіки називається неоколоніальною.

Раніше про неї ми лише чули й читали, а зараз вона стоїть на порозі нашої національної квартири. В ній немає місця такому поняттю, як національні інтереси української держави, інтереси українського народу. Ми втрачаємо можливість самим визначати свою долю, про що так кричали наші «ура»-патріоти— демократи. А про національну гідність, наявність перспективи розвитку годі й говорити. Все буде винищено й скуплено, все продано.

Адже націю, яка складається з продавців і офіціантів, не вважають на міжнародній арені гідним партнером. Така нація на серйозне ставлення до неї сподіватися не може, бо вона — не виробник, а споживач. Вона буде споживати ту продукцію, яку їй підсунуть «дяді» з-за океану, і робитиме те, що їй диктуватимуть маріонеткові уряди і президенти.

Те, що у нас коїться, має свою назву. Це економічна війна. Вона є природним явищем, і більшість країн навчилися успішно боротися з нею і навіть перемагати, а почасти переходити і в наступ. Але в нас ситуація інша. Ми ніколи не жили в ринкових умовах. А наші поводирі завели нас туди, куди самі дороги не знали. Тому й вийшло, що випливли тільки вони, а основна маса втягнутих до виру, залишена потопати напризволяще. Випливуть — наша заслуга, а потонуть — самі й винні, не вміли плавати.

Надзвичайно потрібен лідер — вагомий, авторитетний, який об'єднав би навколо себе всіх, хто вміє думати і мислити, кому не байдужа доля нації, України, держави. Такого лідера бачимо в особі натхненника Всеукраїнського об'єднання «Громада» Павла Лазаренка. Політична воля, стрімкість дії і мислі — все є в нього для того, щоб вивести націю із стагнації.

Партія «Громада» об'єднала в своїх лавах кращі інтелектуальні і фахові сили України, тому їй під силу вивести державу на шлях відродження і розвитку. Будьмо разом, єднаймося, бо ми заслуговуємо на кращу долю.

Віктор ХУДОМАКА,
народний депутат України,
член фракції «Єдність».

За що боролися...

або Чи вдасться «червоному» парламентові «повернути кермо на 180 градусів»?

Жорсткий поділ влади, на якому грунтується впроваджена в Україні президентсько-парламентарна форма державного правління, став причиною частих зіткнень Президента й Верховної Ради. Вони звинувачують в наших негараздах один одного, погрожують то референдумами, то імпічментом, а президентське вето на прийняті Верховною Радою закони — вже не виняток, а правило.

Істотний недолік президентської форми правління —постійне тяжіння глави держави до авторитарних методів і засобів керівництва державою, бо саме у нього зосереджені реальні важелі управління державою —фінанси й силові структури. Не відстає від Президента і його оточення — від керівника апарату до консультанта.

Попри те що президент у президентській республіці наділений досить широкими повноваженнями — де-факто значно ширшими, ніж монарх у парламентарній монархії, він постійно прагне розширювати їх, творити так зване указне право, нав'язувати свою волю парламентові і навіть погрожувати йому. Особливо наочно це виявилось у молодих незалежних державах із президентською або президентсько-парламентарною формою правління, котрі виникли на теренах колишнього Радянського Союзу й не мають демократичних традицій. У деяких із них президенти домоглися продовження свого перебування на посту — хто на один строк, хто до 2000 року, а дехто й довічно. В інших — розігнали один склад парламенту й погрожують «ответить по-настоящему» другому.

Україну таке лихо, слава богу, поки що минає. Але все ще попереду. Бо за безвинними, з першого погляду, президентськими наріканнями на кштальт «з цією Верховною Радою неможливо працювати» вже йдуть значно серйозніші заяви про можливість її розпуску за умови, якщо новий «червоний» парламент «поверне руля на 180 градусів», і це загрожуватиме національним інтересам і суверенітету України», хоча повноважень для розпуску Верховної Ради на цій підставі Президент не має.

Тож чи можливі різка зміна політичного курсу новообраною Верховною Радою та її достроковий розпуск Президентом ?

Оскільки в президентській республіці представлені в парламенті партії не беруть реальної участі в формуванні уряду й безпосередньо не впливають на його діяльність, то ця форма державного правління визнається такою, що не сприяє розвитку політичних партій і встановленню їх відповідальності за дії виконавчої влади. Але за Конституцією Президент призначає Прем'єр-міністра та деяких інших високих посадових осіб держави за згодою Верховної Ради. Здавалося б, надання такої згоди є відчутним важелем впливу парламенту на формування уряду. Однак річ у тім, що жоден закон не зобов'язує Президента призначати Прем'єр-міністра й членів уряду з урахуванням розстановки політичних сил у Верховній Раді. Вже нині найчисельнішою в українському парламенті є фракція Комуністичної партії України, однак ця партія не представлена в уряді жодним міністром. Главою уряду, сформованого не за партійною, а, як вважається, за фаховою ознакою, є представник Народно-демократичної партії, якої на момент виборів до Верховної Ради взагалі не було. Законодавча неврегульованість процедур призначення Президентом глави уряду, міністрів та інших високих посадових осіб держави в зв'язку з розстановкою політичних сил у парламенті вже нині — джерело політичних зіткнень між ним і Верховною Радою, про що свідчать хоча б історії з призначенням на посаду Генерального прокурора О. Литвака, а на посаду голови Фонду держмайна В. Лановового. Примарним залишається вплив Верховної Ради на Кабінет міністрів шляхом розгляду й прийняття рішення щодо схвалення програми його діяльності.

Ще одна поступка парламентаризмові — наділення Верховної Ради правом прийняття резолюції недовіри Кабінетові міністрів, що в разі її ухвалення означає його відставку. Однак через неструктурованість Верховної Ради, відсутність у ній і більшості, і опозиції, через те, що у депутатському середовищі існує потужне пропрезидентське й проурядове лобі, реалізація цього права Верховною Радою є і може залишатися проблематичною. Законодавчий вплив Верховної Ради на виконавчу владу, суспільство в цілому може бути блокований Президентом шляхом застосування ним відкладального вето, яке парламентові важко долати.

Отже, Президент може бути спокійний: «повороту керма на 180 градусів» всупереч його волі не відбудеться, бо Верховна Рада не має для цього реальних повноважень. Напевне, саме в тому й полягав тонкий розрахунок натхненників і розробників чинної Конституції України.

А от достроковий розпуск Президентом такого парламенту цілком можливий. Президента наділено грізним правом припинити повноваження Верховної Ради України, якщо протягом тридцяти днів однієї чергової сесії пленарні засідання не можуть розпочатися. А це означає, що незначна частина народних депутатів, якій не сподобалися чи то результати парламентських виборів, чи ще щось, відмовляється реєструватись і брати участь у пленарних засіданнях Верховної Ради й може (навіть роблячи це за негласною домовленістю з Президентом) призвести до її розпуску. В суто президентських республіках, як відомо, президент не наділяється правом розпуску парламенту.

Де-факто главою державної виконавчої влади в Україні є Президент, бо за Конституцією саме він призначає не тільки Прем'єр-міністра, а й членів Кабінету міністрів, керівників інших центральних органів виконавчої влади, голів місцевих державних адміністрацій, утворює, реорганізовує та ліквідовує міністерства та інші центральні органи виконавчої влади. Але оскільки Президент не очолює уряд і не визначається Конституцією главою державної виконавчої влади, то він не несе відповідальності за діяльність цієї влади та її вищого органу — Кабінету міністрів.

Через цю невизначеність не вдавалося реалізувати головну перевагу президентської форми правління, заради якої вона й впроваджувалася, — забезпечити стабільність уряду. За три роки правління нинішнього Президента змінено вже декількох Прем'єр-міністрів і складів уряду.

Як мовиться у тій приказці: за що боролися, на те й напоролися. Боролися за демократичну Конституцію, а створили умови для розвитку авторитаризму й політичної безвідповідальності. Останнім часом в Україні загострилися стосунки між Президентом і Верховною Радою до протистояння виконавчої й законодавчої гілок влади, на бік однієї з них (неважко здогадатися, якої) все більше залучається Конституційний суд. Наділений широкими повноваженнями Президент не несе жодної відповідальності ні за провал проголошеного й здійснюваного ним курсу радикальних економічних реформ, ні за діяльність Кабінету міністрів і погрожує Верховній Раді розпуском.

Верховна Рада позбавлена реальних важелів впливу на Президента та його політику, бо хоча й наділена Конституцією правом усунення Президента з поста в порядку імпічменту, але може зробити це лише в разі вчинення ним державної зради або іншого злочину (цього ще не вистачало!). Законодавчий же вплив Верховної Ради на політику Президента значною мірою блокується ним шляхом застосування відкладального вето, яке Верховній Раді важко долати через її неструктурованість і відсутність у ній чітко визначеної більшості.

У подоланні цих політичних негараздів не варто покладати особливі надії на новий закон про вибори. Впроваджена ним мажоритарно-пропорційна виборча система, безперечно, сприятиме виявленню справжньої ваговитості кожної з політичних партій у суспільстві, більший політичній структурованості суспільства й парламенту. Однак, сприяючи структурованості парламенту, пропорційне представництво при президентській чи президентсько-парламентарній формі правління не забезпечує йому істотного впливу на формування позапарламентським шляхом уряд.

Інша річ — парламентарна форма правління. Вона гарантується на так званому м'якому поділі державної влади. Стосовно виконавчої та законодавчої гілок влади цей поділ фактично відбувається всередині парламенту між урядом, який складається з представників партій парламентської більшості, та опозицією.

Вибір між президентською та парламентарною формами правління – це, по суті, вибір того, в чиї руки віддати долю держави й народу — однієї особи чи колективного органу. Щоб уникнути диктатури, протистояння гілок влади, звести до мінімуму суб'єктивізм і прорахунки в політиці, не робити народ їх заручником, перевагу потрібно віддати парламентарній формі правління. І якщо народ України такий нетямущий, що не розуміє свого щастя й на наступних виборах проголосує за «червоний» парламент, то це буде вибір саме народу, якому Президент — не указ.

Петро ШЛЯХТУН,
доктор філософських наук, професор.

Наука занепадає. І за це доведеться платити

За оцінками експертів, Україні потрібно буде два десятиліття для того, щоб підняти свій науковий потенціал до рівня 1990 року. Відродити національну науку за цей період, передбачають фахівці, можливо лише за умови її повного фінансування. Однак, на тлі постійного урізання бюджетних видатків, такий прогноз не має підгрунтя для здійснення. Навпаки, криза наукової галузі поглиблюватиметься. Внаслідок політики уряду держава не здатна виконувати свої зобов'язання навіть щодо повної виплати зарплат науковцям, не кажучи вже про фінансування фундаментальних наукових досліджень. Тільки впродовж останніх кількох років Україну залишило понад 1000 кращих фахівців Національної академії наук.

За статистичними даними, нині у сфері науки працюють 175 тисяч спеціалістів, хоча кілька років тому цей показник сягав 300 тисяч. Дно прірви — перетворення України на безінтелектуальний додаток до розвинених країн — бовваніє вже в недалекому майбутньому. Віце-президент НАНУ, академік Петро Толочко вважає, що нинішнє становище національної науки, — результат діяльності правлячої еліти, яка має низькі інтелектуальні й моральні якості. До такого висновку підштовхують реалії. Владна еліта з безпорадною покірливістю погоджується з тим, що вчителі, вчені, інженери, діячі культури опинилися перед дилемою: працювати і далі за фахом, не отримуючи за це навіть мінімальної винагороди, чи податися у дрібні спекулянти або іммігрувати з України. Багато провідних спеціалістів уже виїхали за кордон, туди, де вони мають можливість проявити свій талант, що буде гідно оцінений.

— Процес вимивання висококваліфікованих кадрів з України набув загрозливого масштабу. Останнім часом стала популярною заспокійлива теза про те, що наука інтернаціональна, а отже, не має значення, де нею займатися. Для науки й справді так, але для тієї чи іншої країни має, і до того ж, принципове значення. Хіба не повинно нас хвилювати, що на світовому науково-технічному ринку дедалі частіше з'являються зарубіжні високі технології на основі досягнень української фундаментальної науки? Згодом вони, можливо, повернуться в Україну, але за це доведеться добре заплатити, — говорить академік.

Загрозливе становище, в якому опинилися наука й країна в цілому, спонукало Петра Толочка включитися у політичний процес. Нині прізвище вченого — у виборчому бюлетені Всеукраїнського об'єднання «Громада». Він пояснює це тим, що йому імпонує ставлення цієї партії до проблем освіти, науки і культури, яке має глибоке історичне коріння, оскільки «Громада» проголосила себе спадкоємицею традицій однойменних українських національно-культурних товариств, які виникли в XIX столітті. Не дивно, що вчений сьогодні разом із партією, біля витоків якої стояли Т. Шевченко, М. Костомаров, М. Драгоманов, В. Антонович, О. Потебня. Петро Толочко зауважує:

— Історія знає, як українці в часи лихоліть знаходили у собі сили для інтелектуального оздоровлення нації. Згадаймо знамениті православні братства та їхні школи, Києво-Могилянську і Острозьку академії, Кирило-Мефодіївське товариство. Останнє покликало до життя численні українські громади: петербурзьку, київську, харківську, полтавську, львівську, одеську, чернігівську та інші.

Академік уже нині займається згуртуванням інтелектуальної еліти нації задля відродження науки. До науково-освітньої, духовної та мистецької рад «Громади», організованих з ініціативи Петра Толочка, входять провідні вчені, освітяни, митці та культурологи України, зусилля яких спрямовано на розроблення конкретних програм подолання соціально-економічної кризи, ефективного законодавчого і нормативного процесу державної опіки науково-технічною, освітньою та культурною сферами. З цією метою «Громада» організувала конкурс на кращі праці у різних галузях знань.

Оприлюднений у лютому проект податкової реформи, розроблений фахівцями «Громади», за визнанням відомих економістів, дає підстави сподіватися на швидке подолання кризи національної економіки. Проект — лише елемент загальної концепції відродження економіки України. Втілення програм, розроблених «Громадою», дасть змогу швидко наповнити бюджет і створити умови для накопичення національного інтелекту.

Якщо сьогодні ще є можливість відновити науковий потенціал держави, нехай навіть за 20 років, то завтра Україна може опинитися назавжди на задвірках світової наукової думки.

Микола ВЕЙ.

Якщо так, тоді чому страйкарі, пікетники, багато громадян заявляють, що держава (саме держава!) не розраховується за роботу, не виплачує стипендій та пенсій тощо. Виходячи із загального визначення держави, давайте подумаємо: кому мають адресуватися вимоги і претензії страйкарів, пікетників, громадян? Чи до держави як відповідної території, чи до держави — як людей, чи до державних органів — законодавчого, виконавчого, судового?

Відповідальність має бути конкретна і персоніфікована: кожному своє, кожен має нести конкретну, визначену відповідальність. Декотрі політики та державні діячі наголошують на необхідності «структурування» і суспільства в цілому, і вищого законодавчого органу — Верховної Ради. Давайте знову ж неупереджено, виважено дамо відповідь на запитання: чи можливо здійснити структуризацію суспільства за 5—7 років? Скільки часу об'єктивно потрібно для такої структуризації суспільства? Чи можливо здійснити структуризацію директивно — прийняттям закону (чи навіть декількох), указом (чи указами), постановами? Чи вона має здійснюватися саме об'єктивно знизу, «визріти»? Мабуть, то мусить бути саме так. Для цього не досить лише бажання навіть вищих посадових осіб держави та вождів партій. Волюнтаризм у таких процесах ми вже проходили і чим усе закінчувалося, багато хто з нас пам'ятають.

Деякі запитання, що потребують чесної відповіді

Багато років нас навчали: держава — це всі ми

Погляньмо на цю проблему з іншого боку. Ось сьогодні керманичами є «х», «у», «z» та інші. І вони бажають, щоб під час їх «структуризації» складовими елементами у відповідному співвідношенні були такі величини, як «h», «d», «f» тощо. Така структуризація суспільства видається їм оптимальною. Уявімо, раптом склад керманичів змінився (життя не стоїть на місці). Нових керманичів, можливо, не задовольнятиме наявна структура суспільства, співвідношення складових структури. То що — знову «структурувати» чи переструктуровувати оту величину, якою є суспільство? Скільки, до яких позначок, доки має відбуватися така «структуризація»?

Тепер дамо відповідь на запитання: з якою метою дехто бажає структурувати суспільство? Правильно, щоб керманичам було легше, простіше (а можливо, і вигідніше?) керувати суспільством, усіма нами. Але чи будемо всі ми, рядові члени суспільства, від цього ліпше жити й почуватися? Де гарантії позитиву?

Вищий законодавчий орган держави — Верховна Рада —парламент — є своєрідним «зрізом» нашого суспільства. Не можу беззастережно погодитися з тими, хто стверджує, що ВР не структурована. А хіба не складовими частинами (елементами) Верховної Ради є депутатські групи і фракції, що створені відповідно до вимог Регламенту Верховної Ради? Знову ж таки, деяким керманичам і вождям партій занадто хочеться в парламенті мати свою більшість. Підкреслюю, саме свою! Щоб через свою більшість реалізовувати свої бажання. І одразу виникає запитання: чим така бажана при такій «структуризації» більшість (чи то рухівців, чи комуністів, чи соціалістів, чи націоналістів) відрізнятиметься від такої ж більшості, яку мав Ленін і яка — усім відомо — називалася (і називається) більшовиками, а ті, кого залишилося менше, стали називатися меншовиками. Результат такої «структуризації» також відомий. Історія повторюється?

Майже всі вожді наших численних партій, особливо у передвиборний період, обливають брудом своїх опонентів, обіцяють золоті гори і клянуться взяти на себе повну політичну відповідальність за стан справ у суспільстві й у державі.

А що означає «політична відповідальність»? Скажімо, 4 роки при владі пробуде (умовно) партія любителів пива, ще більше розвалить справу. На нових виборах ця партія не прийде до влади, від неї не оберуть депутатів. Але ж не більше.

Та якщо вести мову про відповідальність, то це з часів древнього Риму існували такі її види, як кримінальна, цивільна, адміністративна. Ніякої політичної відповідальності не було. Обвальний процес «партій творення» особливо перед виборами заслуговує на глибокий аналіз. Це окрема проблема. Але хто стверджуватиме, що добробут народу, міць та авторитет держави визначається кількістю партій? Подивімося об'єктивно на кожну з існуючих у нас партій, порівняймо кожну з них із класичним визначенням політичних партій. Тільки не треба кивати на закордонний досвід!

Залишилося зовсім недовго чекати до виборів, після яких життя само все розставить на місця щодо нині наявних у нас партій.

Позитивних, бажаних результатів можна досягти, якщо дбати справді про інтереси всього народу, а не окремих осіб, угруповань чи партій.

Гляньмо на нашу ситуацію через призму існування базису і надбудови, а також і на зв'язки між цими категоріями.

Складається враження, що на площині надбудови здійснюються бурхливі процеси «кипіння»: створено багато партій, стрімко росте число управлінських структур та апарату чиновників, держава набуває рис поліцейської...

А що ж робиться в базисній площині? Гальмуються реформи, триває спад виробництва, безповоротно втрачено багато окремих галузей народного господарства, досягнення науки, охорони здоров'я. Зростає тіньова економіка, активізується різношерстий криміналітет, відбуваються некеровані з боку держави процеси...

Не знаю, яку оцінку нинішній ситуації дають Рада національної безпеки і оборони, координаційний Комітет з питань боротьби з організованою злочинністю і корупцією та інші силові структури і спецслужби, що вони прогнозують, але ж пересічному громадянинові зрозуміло (це він на собі майже щоденно відчуває): потрібні рішучі дії в боротьбі за наведення правопорядку в першу чергу.

Думається, що за ситуації, коли є Конституцією визначений Кабінет міністрів — уряд — зі своєю компетенцією, існує зайва паралельна структура — адміністрація Президента, статус, компетенцію якої ані Конституцією, ані законом не визначено. Мабуть, треба законом розв'язати цю проблему: кожен мусить робити свою справу і повною мірою нести відповідальність.

А якщо все залишатиметься так само, то від уряду не треба вимагати більшого, Кабмін вище за себе не стрибне. Проте і на цей склад Кабміну може чекати така доля, як і попередніх, а в президентській адміністрації не відбудеться жодних змін. Вона завжди готова ще не один уряд пережити. Дивує, що Леонід Данилович цього не розуміє.

Це сплановані кроки та дії оточення, в яких треба главі держави давно визначитися і відповідно відреагувати.

Постає запитання: який критерій (принцип) має бути пріоритетним при доборі кадрів? Один із державних мужів очолює федерацію баскетболу, інший — футболу і т. ін. Виходить, усі питання життєзабезпечення народу в державі вже вирішено і настав час усім керманичам зусилитися на питаннях спорту. А діячі від спорту, якщо подивитися на списки кандидатів у депутати, рвуться, навпаки, зайнятися питаннями керівництва державою, законотворенням. То що це? Не держава, а якесь добровільне спортивне товариство. То чи варто дивуватися, чому ми так погано живемо. Окрім об'єктивних причин багато пояснюється і тим, що кадровий потенціал використовує керівництво держави незадовільно. І взагалі соромно, коли заявляють, що занадто мала «лава запасних». Це суща неправда. Український народ був, є і буде талановитим і працелюбним, на жаль, поки що йому не щастить саме на своїх керманичів. Але сподіватимемося — так не завжди буде.

Та діє нечесний принцип добору та розстановки кадрів. І так буде доти, доки комплектуватимуть «команди» за нинішнім принципом: «Служи мені!».

Говорячи про державотворення, не можна не сказати про те, що досить часто віз ставлять попереду коня. Так утворюються окремі загальнодержавні структури (НБР, податкова поліція і т. п.), а вже потім до Верховної Ради надходять відповідні законопроекти і робиться шалений тиск на депутатів з метою прийняття вигідних цим структурам законів, які закріплюють їхній статус. А як це (або інше лобірування) не проходить, то звинувачують парламент. Завжди.

Час уже зрозуміти тим, хто намагається всіляко принизити Верховну Раду: парламент — це не Мороз, Ткаченко, Мусіяка, парламент — це конституційний колегіальний орган, обраний народом, і саме народові судити про нього. Коли не підтримується авторитет парламенту, то підривається авторитет держави.

Борис ОЛЬХОВСЬКИЙ,
народний депутат України, заступник голови Комітету Верховної Ради з питань державного будівництва, діяльності рад і самоврядування, професор, заслужений юрист України.

ЯКИЙ МЕР ПОТРІБЕН НАШІЙ СТОЛИЦІ?

Сучасна Європа знає кілька типів столичних мерів. Наприклад, тип мера-політика — пригадаймо колишнього мера Парижа, а нині президента Франції, Жака Ширака. Мер-політик, як правило, виконує представницькі функції, залишаючи іншим роботу з повсякденного керування містом, господарські турботи та інше.

Цей тип мера властивий державам з традиційно розвиненими демократіями.

У Східній Європі більше поширений тип мера-господарника, мера «в кашкеті», який особисто керує будівництвом, перевіряє міські комунікації, завдає прочуханок дрібним начальникам на очах у захопленого електорату. Найяскравішим прикладом тут можна вважати московського голову. Його картуз стає хрестоматійним і позбавляє сну декого з київських претендентів. На жаль, не всі розуміють, що сила московського голови не в його головному уборі, а в особливих умовах і привілеях Москви в Російській Федерації. Таємницю московського процвітання розкрито в численних публікаціях у російській пресі. В Москві зосереджено до 70 відсотків усіх капіталів Росії, і не тому, що Лужков створив там банківський рай. Скринька просто відчиняється: центральні офіси нафто- і газових компаній, які видобувають ці цінні продукти в Сибіру та Поволжі, зареєстровано в Москві. А отже, й податки платять тут-таки. І грошенята, що мали б працювати на Тюмень або Ямал, працюють на Москву, хоча нафтоносні поклади там поки що не знайдено. Власне, цим Москва завжди й будувалася. Отож насунути лужковського кашкета —справа нехитра. Та хто в Україні дозволить Києву так добре влаштуватися? Адже відомі сумні результати спроби опального нині мера столиці Косаківського домогтися такого самого статусу, як у Москви, для Києва. Закінчилося це нарядами міліції біля його кабінету та фактичним усуненням від керівництва містом. Ситуація в нас інша. Схожа на описану ще стародавнім апостолом українського самоврядування Григорієм Савичем Сковородою: «Каждому городу — нрав и права». А жити Києву доведеться винятково за власний рахунок, та ще й не отримуючи від держави (на відміну від Москви!) жодних субвенцій на здійснення столичних функцій, мало того, віддаючи величезну частину зароблено до держбюджету. В світлі наведених фактів картуз на очах перетворюється на панаму для легковірних обивателів.

Столиця — це не тільки вивезення сміття та чищення снігу, транспорт та озеленення. Хоча й тут нашим картузоносцям особливо похвалитися немає чим.

Столиця —це ще й перспективна стратегія розвитку, це майбутнє колосального мегаполісу, великого історичного центру українського народу і всього сходу Європи, це дуже складний і водночас тендітний організм екології природи та історії, це й специфічна жива спільнота людей, ім'я якій — кияни.

Тут недопустимі індивідууми, які здатні в публічному виступі переплутати першого президента України Грушевського з діячем Президії Верховної Ради УРСР Грушецьким і які перетворюють майже кожну свою промову на мішень для уїдливих дотепів преси та демонстрацію надзвичайно посередньої освіченості. Якщо таке обличчя в столиці, то всім нам, столичним жителям, залишається лише поспівчувати. А коли ще й справи навіть гірші від промов?

Наша дійсність, відсутність чіткого правового регулювання породили і тип мера-бізнесмена, а точніше — бізнесмена-мера, коли службові висоти дуже корисні для приватного бізнесу, коли мер — один у багатьох особах. Він і градоначальник, він і фінансист, він і банкір, він промисловець і підприємець. Як у частівках про швидку допомогу:

Сама едет, сама давит,
Сама помощь подает...

То який же мер потрібен нашій столиці?

Києву потрібен мер, який поєднував би в одній особі риси організатора, господарника, адміністратора і гідного представника Києва і як столиці держави, і як міської громади. Ця людина не повинна бути неофітом у питаннях організації життєдіяльності столиці, хоча досвід — справа і наживна, але краще, коли він уже є.

Ця людина не повинна викликати сумнівів у киян щодо своєї особистої чесності та порядності (до речі, численні комісії згори, які мали завдання накопати компромат на непокірного нинішнього київського міського голову Леоніда Косаківського, так нічого й не знайшли, хоча трудилися натхненно — землю рили. Цікаво, чи багато наших керівників у змозі гідно витримати такі перевірки?).

Столичний мер зобов'язаний уміло поєднувати інтереси міської громади, яка його обрала, із загальнодержавними інтересами. Таке поєднання потребує неабияких особистих рис і здібностей першої особи столиці: високого інтелекту, законослухняності та жорсткості у відстоюванні прерогатив міського голови, професіоналізму і дипломатичності, самостійності й колегіальності, досконального знання міських проблем і глибокого розуміння загальнонаціональних потреб. Це має бути людина, шанована своїми виборцями й авторитетна в очах вищого керівництва країни.

Що ж, думайте самі, вирішуйте самі — мати чи не мати... Але найголовніше в усій цій ситуації — щоб міського голову, хоч би хто він був, усе-таки обрали, бо Київ без голови — це Київ без прав і без майбутнього.

Ігор КИРИЧЕНКО.

Регіон: політичний спектр

Людина, яка зупинила кризу

ПОЗА сумнівом, ніщо не стало в останні роки на Дніпропетровщині таким дивовижним відкриттям та одкровенням, як «нечуваність і небаченість» досягнень агрофірми «Наукова».

Ви можете уявити собі, скажімо, автоматизовані і механізовані ферми, де тисячу голів худоби доглядає лише п'ятеро чоловік, а в приміщеннях чистіше та охайніше, ніж у деяких наших лікарнях? Або таке: в агрофірмі, котра об'єднує шість колишніх радгоспів —десяток населених пунктів, три сільради, майже тридцять тисяч гектарів землі, — не пиячать і не крадуть? І в перше, і в друге, та багато в що інше не вірять, поки самі не побувають у господарстві та не поспілкуються з його людьми. Тоді розуміють: хвалитися є чим. Тим, що сьогодні день у день отримують немалу зарплату і безкоштовно продукти, яких вистачає, щоб годувати сім'ю. Причому не отих несмачних, завезених із-за морів, а своїх, домашніх, котрі їси і пальчики облизуєш.

«Як організатор виробничого циклу «поле—завод» Агафонов — феномен. Науковий рівень виробництва, створений ним в агрофірмі «Наукова», — це двадцять перше століття України».

Володимир ПЛЮТИНСЬКИЙ, голова агрофірми «Зоря» Рівненської області.

Таки справді, щодо переробки сільгосппродукції, то агрофірма Миколи Агафонова «острів скарбів». Знайдених не десь по світах, а у себе на батьківщині. На одній з околиць Дніпропетровська, приміром, розташувалися овочеві сховища — колись своєрідний льох міста, де щозими зберігали картоплю, капусту, цибулю, моркву тощо. Та нині усього цього вдень із свічкою не знайдеш — геть усі холодильні камери заповнені бананами та іншими екзотичними «дарами» тропіків. І лише в коморах, що їх викупила тут «Наукова», — домашні свіжі, консервовані та квашені овочі й фрукти. Десятки, сотні тонн.

Дніпродзержинський молокозавод, який взяла до своїх рук агрофірма, наче підмінили. Все обладнання тепер імпортне, технології — також. А от пожи́вні і смачні кефіри та ряжанки, йогурти, сметана — це власна молочна продукція. Нині «Наукова» виробляє 50 тонн молока на добу, а вже незабаром має намір подвоїти випуск. Адже продукція «фірмового» молокозаводу в області поза конкуренцією. В торгівлі вона не залежується — розкуповується вмить.

Отож, успіхи агрофірми «Наукова» промовляють самі за себе.

«Про Миколу Агафонова судять дуже й дуже по-різному, але й навіть опоненти та недруги не можуть не визнавати його неординарного таланту творця і підприємця. Того, що він — унікум, досвід, мудрість та хист якого саме нині всім нам мають стати у пригоді».

З розмов у кулуарах обласної наради з нагоди святкування Дня працівників агропромислового комплексу України.

Соціологи раптом з'ясували: Агафонов, який весь час повторював, що він тільки господарник, учений і практик, насправді в уявленні багатьох мешканців області — один з найпомітніших нині тут політиків. Здавалося б, а що в цьому поганого? Микола Іванович свого часу чи не найактивніше створював місцеві осередки Аграрної партії, і це відомо всім.

Микола Іванович теж за реформи, проте не за авантюри та руйнівні грабіжницькі експерименти над своїм народом. Для нього всі ринково-економічні перетворення, роздержавлення і приватизація можуть бути виправдані тільки тоді, коли здійснюються в інтересах наших людей. А що ж відбувається насправді? Отож! Виключений з Компартії ще понад двадцять п'ять років тому, цей самобутній і норовистий, обдарований і непоступливий господарник завжди, на відміну від багатьох інших, мав і має власну думку та знає собі ціну. Досвід його агрофірми «Наукова» — та модель, яку тепер сміливо можна запроваджувати в масштабах усієї України.

Якими тільки лихими словами не будуть називати згодом наші неймовірно заплутані та суперечливі часи! А чи знаєте, чим це, крім усього, вони «характерні»? Ось чим: тому, хто справді долає кризу та несамовито й винахідливо робить діло, заважають з усіх боків. Дивовижний парадокс, та факти — річ промовиста.

Скільки можна, приміром, переслідувати генерального директора тільки за те, що рік тому його агрофірмі уряд Павла Лазаренка виділив майже одинадцять мільйонів доларів позички для закупівлі в Голландії, Данії та Німеччині високоудійних корів голштинської породи? Весь світ їх давно утримує. А в нас «Наукова» тепер страждає, що взялася, по суті, здійснювати «голштинізацію» України. Уже завезла худобу більш як у сімдесят господарств майже всіх областей, окремо — в десятки на Дніпропетровщині.

Здавалося б, усе ясно і годі репетувати. До «Науковї», яка тільки фактично «взяла під козирок» і реалізує задум попереднього уряду (така вже вдача в Агафонова, що не міг відмовитися від цієї благородної справи), правоохоронці наче давно мали б втратити інтерес. Та ні. Знову пробують «наздогнати» Агафонова, щоб назовсім вибити у нього твердий грунт з-під ніг. У «Науковій» люди метиковані, розуміють, де праведне, а де грішне, і за словом у кишеню не лізуть. Якщо у нашому господарстві, кажуть вони, хазяїн є (маючи на увазі, звичайно, Агафонова), то в державі, виходить, його немає?

«Таких талановитих, по-господарськи мислячих особистостей, з умінням реально сприймати дійсність, що поєднують у собі слово й діло, як доктор економічних наук академік Микола Іванович Агафонов, в Україні сьогодні одиниці».

Михайло ЗУБЕЦЬ, президент Української академії аграрних наук.

А якщо таких одиниці, то настав час їх нарешті помітити і не втратити.

Микола НЕЧИПОРЕНКО.

Дніпропетровськ.

Їх оббирають, а вони обирають?

У ВИБОРАХ до Верховної Ради України по десяти округах простежується явний успіх «лівих» та їх послідовників із партії «Союз».

Кримськотатарський електорат, нині збуджений проблемами прописок та узаконення громадянства, голосуватиме активно. Симпатії цих виборців сьогодні віддано двом партіям. Народний рух України встиг, завдяки зусиллям тутешнього лідера Леоніда Пілунського, зібрати понад 20 тисяч симпатиків; Партія мусульман, зареєстрована в нашій державі, загарантувала своїх прихильників удвічі більше. Меджліс, утім, переживає не найкращі часи.

З понад півторамільйонної громади потенційних «голосувальників» у Криму до виборчих дільниць прийде заледве кількасот тисяч, усвідомлених важливістю своєї громадянської місії.

До речі, Голова ВР України Олександр Мороз знайшов активну підтримку серед кримчан, які, під враженням яскравих виступів лідера парламенту України, готові підтримати олюднену програму Олександра Мороза, яка дихає турботою про пересічного громадянина, особливо пенсіонера — ветерана, трудівника — захисника.

Певною підтримкою заручилась і Аграрна партія України — завдяки зусиллям (насамперед) її сановного лідера Анатолія Франчука, голови уряду сонячного півострова.

Передвиборні перегони в автономії загалом фінішують тихо. Кілька мітингових акцій кримських татар та комуністів, які зібрали безробітних-вчителів та армійських представників, переміни «політичної погоди» не зробили.

У цій ситуації дивно поводяться кримські засоби масової інформації. Один з найавторитетніших незалежних «обсерваторів» ходу виборів на півострові Олег Хоменюк заявив, що висвітлення виборчого марафону в місцевій пресі викликало серйозну стурбованість експертів. Кожне з місцевих періодичних видань, не криючись, заявило про те, яку партію підтримує.

Преса автономії, втративши характеристики як видань для широкого загалу, ближче до весни перетворилась на рупор ідей грошовитих жаданців влади. Радіо і телевізія — теж. Приміром, президент телекомпанії «Чорноморка» Тетяна Красикова, котра теж хоче в депутати, після кількох спроб закриття її інформаційного каналу (до речі, популярного серед кримчан, бо, як кажуть люди, він «найоперативніший і об'єктивний»), змушена була заявити про енергійні спроби «певних сил» вибити «Чорноморку» з інформаційного простору півострова.

Ці та інші навколовиборні проблеми довелось навіть вирішувати за «круглим столом» у присутності парламентських кореспондентів, керівників електронних і друкованих засобів масової інформації України, вкупі з правоохоронцями та міжнародними спостерігачами за виборами, європейськими спеціалістами з дотримання прав людини.

Політпрофі вважають, що на останній дистанції схарапуджених кримських виборів не завадило б негайно навести порядок у місцевих владних структурах, які зараз почали «нечесно пахнути», посилити контроль громадськості за чиновництвом усіх рангів, зупинити мажорно-провінційний галас про щастя від обрання їхніх непевних годувальників у місцевих засобах масової інформації.

... Задивляючись у «солоносоняче блюдо моря», «облокотившись о высокоблакитные крымские облака», які нині так мальовничо зависли у бездонно світлому кримському небі, думаю-гадаю між тим про марність намагань стількох племен і народів, сподівання яких збутись на цій землі відійшли у небуття.

Вслухаймось у весняну потугу збутності надій нашого народу!

Будьмо мудрі, бо вже пора — нам уже друге тисячоліття на порі...

Віктор ХОМА.

Сімферополь.

Хто є хто

«Наша влада розуміє тільки одну мову — мову сили»

ТАК УЖЕ склалося, що «довгожителі» серед керівників шахтарських профспілок трапляються рідко. На посаду голови асоціації незалежних профспілкових організацій шахтарських колективів Донецька Валерій Міллер обирався тричі. На громадську посаду його винесла хвиля страйків 1989 року. А до того часу були навчання в гірничому технікумі на Уралі і на фізичному факультеті Дніпропетровського університету, служба в Афганістані, робота на шахті.

— Валерію Яковичу, куди ви підете працювати, якщо чергового разу вас не оберуть головою?

— Гадаю, без роботи не залишуся. В усякому разі, перспектива розлучитися з кріслом мене не лякає.

— Скільки разів на місяць ви спускаєтеся в шахту?

— Нині рідко. Раніше ми контролювали техніку безпеки, треба було особисто перевіряти. Тепер уже нема що перевіряти. Засобів захисту не вистачає, гірники спускаються на свій страх і ризик.

— Свого часу місце інженера в науково-дослідній установі ви проміняли на роботу під землею. Чому?

— Гроші потрібні були. На той час уже мав сім'ю, двох дітей — і 130—140 карбованців на місяць. Попервах було важко — не так фізично, як психологічно: вища освіта як-не-як. Але тепер не жалкую, що так склалося.

— Дружина не дорікає вам за неспокійний характер роботи?

— Ні, а чому їй дорікати? Я ж приношу гроші, а вона ось уже більше року без роботи.

— Особисто вам доводилося брати участь у переговорах з прем'єрами і Президентом. Чи не здається дивним, що з усіх профспілок влада відчиняє двері лише перед однією — шахтарською?

— Нам двері не відчиняють, ми просто сильно грюкаємо в них ногами. Наша влада розуміє тільки одну мову — мову сили. Доки її не продемонструєш, тебе не пустять і на поріг. Будь-які мирні способи боротьби —переговори, звернення тощо — до бажаних результатів не приведуть. Якщо ти виявляєш м'якість, поступливість, з тобою серйозно не розмовлятимуть —лише вдаватимуть.

— Але ж чому з усіх наявних способів використовується лише один?

— Я теж визнаю, що цей метод не найефективніший з точки зору економіки. Це метод паровоза, коли 95 відсотків енергії вилітає в трубу. Але іншого просто не знаю.

— А чому замикаєтеся на уряді? Адже є місцева влада, є адміністрації шахт — хіба від них нічого не залежить?

— До 1991 року від директорів ще можна було чогось вимагати. Сьогодні ж вони безсилі: всі фінанси у столиці. Порозумітися з місцевою владою допомагає те, що рано чи пізно вона починає думати про вибори і про те, як завоювати голоси шахтарів. Найважче працювати з урядом. Наче всі все розуміють, але рішення буквально десь провалюється і ніяк не приймається.

— Позаторік тодішній перший віце-прем'єр Василь Дурдинець стверджував, що після перевірок на шахтах області порушено понад 300 кримінальних справ. Хіба це не свідчення вини безпосередніх керівників?

— Ви самі відповіли на запитання. З того часу минуло півтора року. Якби порушення справді були такими великими, сьогодні тюрми були б переповнені директорами. Та цього не сталося. Отже, комусь дуже не хочеться, щоб справи дійшли до логічного завершення.

— Все ж таки — крадуть на наших шахтах чи ні?

— Ще й як!

— Можете навести приклад, коли ваша профспілка це виявила?

— Такі факти ми передавали куди слід, у тому числі до Ради національної безпеки і оборони. А там розводять руками: притягти до кримінальної відповідальності може тільки суд. Але ж ми не прагнемо засадити керівника за грати. Ми показуємо, що дії директора чи генерального директора погіршують ситуацію, і треба позбавити його можливості завдавати збитки. Тобто звільнити з посади. Розумію, надто великі ставки в цій галузі.

— Підозріла закономірність: неформальні шахтарські лідери, які спершу гучно заявляють про себе, згодом непогано влаштовуються в комерції — і в нашій державі, і за її межами. Чим це поясните?

— Не всі витримують. Бувають моменти, коли перед тобою розлючені голодні люди, і ти повинен їх утримати від непоправного кроку. Це важко, іноді відчуваєш власне безсилля. Тому рано чи пізно виникає спокуса влаштуватися на спокійніше місце.

— У вас такі спокуси виникали?

— Так. Але якби я хоч раз скористався, то тут би вже не сидів.

— У Донецьку права гірників захищають чотири профспілкові організації. Чи не забагато?

— Це хвороба зростання, те саме було свого часу на Заході. Начебто ніхто не проти об'єднання, але коли доходить до ліквідації «крісел», поступки припиняються.

Розмовляла Ліна КУЩ.

Донецьк.

Земля зради не прощає

Життя незалежної України від самого початку потребувало економічно вивірених реформ. А ще — праці. Творчої і наполегливої

Та, хоч як прикро, за цілком мирного переходу до української державності на обрії з'явилися доморослі «революціонери». Керуючись логікою лежебоки, що акумулюється у формулу: від роботи коні дохнуть, —вони наввипередки обнадійливо загаласували про донині не існуючий шлях творення райського життя. Мовляв, до нашої скрині ось-ось потраплять велетенські моноліти золота Полуботка. І, що дивує, знайшлися простачки, які клюнули на цю наживку, і вже добробут України бачили не у праці, а у міфічному золотопаді.

Декотрі, мабуть, не сподіваючись, що золотий дар дійде до низів, вирішили ощасливити селянина іншою коштовністю. На всіляких мітингах, з офіційних трибун залунали голоси: «Селянинові — землю!», «Землю — у приватну власність!» Ці заклики стали такі модні, що їх проголошували не лише ті, хто рвався до влади, а й ті, хто ніколи не мріяв про високі державницькі кабінети. Одного разу почув по телефонному розмову, у якій майстер балету заволав пронизливим тенорком: «Нємєдленно отдать зємлю пахарю! Нє-мєд-ленно!»

При цьому мовчав, не виявляв найменших емоцій селянин. Він спокійнісінько займався своїм хліборобським ремеслом. Але спокій тривав недовго. Пішов наступ на колективні господарства. Саме ті, які слугували взірцем господарювання. Мета нехитра: щоб не маячили!

Так потрапив у немилість і мій давній наставник і друг, відомий в Україні та за її межами новатор сільськогосподарського виробництва, двічі Герой Соціалістичної Праці Воловиков. Петро Митрофанович не витримав наруги молодчиків фашистської «закваски» і невдовзі пішов з життя. А Воловиков міг би помірятися хистом господарювання з будь-яким зарубіжним «цивілізованим» фермером. У колгоспі, який він очолював, кожен з 5400 гектарів землі давав наприкінці 80-х років у середньому 95 умовних центнерів і більше продукції, що рівнозначно зерновим центнерам. Я не раз бував за кордоном, зустрічався з багатьма фермерами, але навіть подібного показника не чув і не бачив. Вирощують до 100 центнерів, скажімо, зерна кукурудзи на кожному з 400—500, але не на 5400 гектарів. Стверджую: наведеному показнику немає аналога у світі. То як оцінити поведінку новоспечених українських «патріотів»?

Ось які господарства декому були не до душі. Я не славитиму агрофірму, яку очолюю уже близько 50 років. Їй дали оцінку численні гості з багатьох країн СНД, дальнього зарубіжжя — прихильники колективного і приватного господарювання. Враховували культуру полів, сучасні переробні підприємства, технології виробництва продукції, культурний центр із спорткомплексом, палацом культури, школою мистецтв... Зачаровували гостей і чисті прибутки, що сягали 10 млн. карбованців. Саме тих карбованців, які цінувалися вище долара. І ось круками злетіли образи на мене, інших керівників господарства. Образи з чорних вуст «новітніх діячів», «золоті» обіцянки яких перед людьми навіть удостоїли їх депутатського мандата. Мандата, при якому, як показало життя, навіть кримінальні вчинки можуть бути безкарними.

Я ніколи не схилявся у своїй діяльності до якихось усталених канонів, завжди був і залишаюся поборником усього нового, прогресивного. І, хоч би як дивно це звучало, раніше багато що вдавалося зробити. А сьогодні, за нинішніх порядків, податкового преса, загальної неоковирної економічної політики велетенське міцне господарство ледве зводить кінці з кінцями.

Історія не знала такого, щоб за 4—5 років держава могла відкотитися в економічному житті назад аж на півстоліття. Повторюю: без воєн, без стихійного лиха.

Нікого з моїх друзів не здивувало, що я приєднався до передвиборної боротьби за депутатський мандат. Вони знають, що роблю це не заради власної вигоди, а тим більше слави. Свого часу я кілька скликань був депутатом, навіть членом Президії Верховної Ради, тож була змога, так би мовити, натішитися таким становищем. А йду до парламенту, щоб відстоювати право села на життя, а отже, і на життя десятків мільйонів людей, усієї держави. Йду, щоб рятувати те, що залишилося ще від руйнівних дій горе-реформаторів. Рятувати, звісно, глибоко продуманими і прийнятними законами, які, нарешті, розв'язали б руки селянові, дали можливість вільно дихнути у творенні добра.

Усім відомо, що основа сільськогосподарського виробництва — земля. У нашій агрофірмі «Зоря» ще якось вдається утримувати її у стані родючості. Свідченням цього є минулорічний урожай зернових — 52 центнери з гектара, 70—80-центнерний — зерна кукурудзи, непогана віддача інших культур. Але загалом і в нашій області, і по всій Україні втрачає урожайну силу земля-годувальниця. Сьогодні не бачимо на польових дорогах автомашин, тракторів з причепами, навантажених гноєм, бо швидко «тане» уже друга, що залишилася, половина худоби, отже, вичерпується джерело органічної поживи.

На живах 1997 року Україна недобрала 13 млн. тонн зерна, тваринництво відкинуте до рівня 50-х років. Загинули льонарство, хмелярство, вівчарство, птахівництво. Мільйони гектарів землі взагалі вичерпали свою врожайну силу, їх уже обминають сівалки. Родючі ниви перетворилися на розсадники бур'янів.

Але ж земля, хоч би якою силою володіла, не сплахне врожайними пагонами, якщо не загорнути в неї добірне сортове насіння. А де його брати, якщо наш рідненький селекціонер не в пошані. Ледь животіють науково-дослідні інститути, що займаються селекцією, без фінансування віджевають державні племгосподарства, вироджується худоба. А треба 10—12 років, щоб створити племінну теличку.

А де досконала техніка — трактори, комбайни, інші машини, без яких сьогодні на землі нема чого робити? На тракторних станах господарств нині бачимо гори металобрухту. І вже дійшло до того, що й вирощене селянином у неймовірних муках не завжди можемо зібрати. Уже важко навіть підрахувати, скільки торік вирощеного пішло під сніг, особливо цукрових буряків, кукурудзи...

Тепер чуємо гасла, навіть від Президента: назад немає вороття! Усім ясно, що немає. Ясно і тому поліському колгоспному ветерану: геть розвалено виробничий потенціал господарства, каса порожня, багатотисячні, реальні паї колгоспників геть знецінено, люди уже забули, що означає оте поняття — «дивіденди». А ветерану підсовують (поки що умовно) пай земельний. А він — у відповідь: «Спасибі, синочки, за ласку: мені вже вистачить лише двох кубометрів тієї земельки».

Такий фінал. І нібито й винуватців нема: «реформатори» усе списують на колгоспну систему. Вони ведуть до того, щоб держава взагалі зняла з себе відповідальність за долю села, тим більше —матеріальну. А в тих же США половина землі є власністю держави. У Голландії з процвітаючим сільгоспвиробництвом вся земля — власність держави. Або й таке: 80 відсотків прибутку швейцарський фермер одержує за рахунок державних субсидій, японський —дві третини, американський — 50 відсотків. У нас це замовчують. Зрештою, про які субсидії можна вести мову, якщо державу доведено до банкрутства?

Далеко, дуже далеко зайшли ми в руйнації села. Так далеко, що вже нелегко зарадити біді. Але діяти треба. І тут надія на виборців, на їх уподобання у передвиборній кампанії. Перед ними багато партій, тисячі кандидатів у народні депутати. І дуже небезпечно помилитися у виборі своїх посланців до Верховної Ради України. Мій вибір — партія «Громада». У ній я бачу реальну силу, яка зможе витягнути державу з глибокого провалля. Я вірю у талановитих, розумних, енергійних господарників, яким є лідер «Громади» Павло Лазаренко. «Громада» буквально за кілька місяців набула широкої популярності і визнання, створила опозиційний Кабінет міністрів, розробила чітку програму дій для подолання кризових явищ і піднесення народного господарства країни, забезпечення нормальних умов життя наших людей. В основі реформаторських дій — осуд служіння інтересам іноземного капіталу. З «Громадою» наш селянин може бути упевненим, що багаті іноземці не простягнуть загребущу руку до українських земель.

У «Громаду» вливаються нові й нові люди, у тому числі і селяни. Є й такі, які не читали програми, але захоплюються наростаючою популярністю партії, її жорсткою опозиційністю до існуючої влади. Один із рядових трудівників агрофірми на моє запитання, чому він симпатизує «Громаді», відповів: «Бо «Громаду», як нікого іншого, дуже бояться верховні правителі, бояться, що не вистоять перед нею».

Володимир ПЛЮТИНСЬКИЙ,
голова агрофірми «Зоря» на Рівненщині.

ГОЛОДНІ ГОЛОСУВАТИМУТЬ. ЩОБ ЗАВТРА НЕ ГОЛОДУВАТИ

Сумнів постійно супроводжує людину. Не вагаються перед вибором хіба що дурні й фанатики

З пошти

Не дає нам спокою це споконвічне відчуття і тепер, напередодні виборів. Причому багато наших співвітчизників не тільки досі не вирішили, кому віддати перевагу, а й вагаються: чи варто взагалі йти на вибори? Мовляв, від мого голосу, моєї підтримки нічого не зміниться.

«Я і мої друзі також не підемо на вибори, — пише наш читач В. Роменський з Дружківки, що в Донецькій області. — Бо не хочемо голосувати за «жирних котів», які по суті розвалюють Україну, пограбували український народ, довели його до злиденного існування. Ми не підемо голосувати й тому, щоби не бути причетними до подальшого розвалу нашої держави. Голодні голосувати не ходять».

Обурення нашого читача цілком зрозуміле. Бо й справді, тисячі, мільйони людей через бездарні дії наших державних лідерів опинилися без роботи, без грошей, без надії. Коли не можеш, не маєш звідки дати рідній дитині, яка напівголодною йде вранці в школу, бодай кілька копійок на звичайну булочку і склянку соку або чаю. Але й бойкотом виборів ситуації на ліпше не змінити. Бо прийдуть і проголосують ті, кого кандидати-«златоусти» заманили солодкими обіцянками чи навіть банальними листівками-вітаннями з нагоди 8-го Березня. Прийдуть ті, кого купили за кілограм гречки і дві банки згущеного молока вже згадані «жирні коти». А кандидати в депутати, які своєю ерудицією, високими професійними якостями, непідкупністю, щирою (а не показною!) любов'ю до України могли б насправді змінити ситуацію в державі на краще, знову залишаться на обочині дороги до парламенту. То на кого нарікатимемо тоді? Передусім на самих себе.

«Аби вибори насправді відбулись як волевиявлення народу, — пише нам Марат Плоскунець з Нової Каховки, — треба, щоб якомога більше виборців з'явилося на виборчі дільниці і проголосували, виявивши таким чином свою волю». Наш читач добре усвідомлює сам і закликає збагнути інших: ігнорування тим чи іншим конкретним виборцем виборів не вплине на їх хід як таких. Тобто вибори відбудуться за будь-якої явки. Цілком ймовірно, що саме через небажання того таки конкретного виборця прийти на виборчу дільницю, візьме верх кандидат, який за великої активності виборців не мав би жодних шансів перемогти. «Тому, — продовжує Марат Петрович, — той, хто хоче залишитися чесним, хоча б перед самим собою, принциповим у ставленні до майбутньої державної політики, просто не має права ігнорувати вибори».

А ось інженер-електрик за фахом і пенсіонер за віком Іван Руденко з Черкас свою участь у виборах поставив у пряму залежність від пенсійного забезпечення. «Я піду на вибори лише тоді, — пише він, — коли між пенсіями за віком та депутатськими зарплатами буде співвідношення у кілька разів, а не в кілька десятків разів, як маємо тепер. А то існуюча прірва між доходами депутатів та більшості виборців дає підстави думати, що ми вибираємо посланців для парламенту чужої, а не своєї держави». Іван Іванович також переконаний: до того часу, доки існуватиме депутатська недоторканність, немає жодної гарантії, що виборець віддав свій голос не за махінатора й злодія, який уникає правосуддя.

А ось директор Кримського українського музичного театру Олександр Музиченко на вибори неодмінно піде. «Правда, кому віддам перевагу, ще не вирішив, —сказав він у розмові з нашим власним кореспондентом в Автономній Республіці Крим Віктором Хоменком. — І, як це не дивно, завдяки засобам масової інформації, які розпочали війну компроматів і інсинуацій». Маємо знову вже добре нам знайоме з попередніх виборів: щедрі обіцянки на фоні катастрофічного погіршення життєвого рівня. Так з'являється психологічне несприйняття навіть тих, хто бачить шляхи виходу з кризи і щиро прагне допомогти державі в цей нелегкий час. «І все-таки я вірю, — каже Олександр Музиченко, — що більшість наших співвітчизників прийде на виборчі дільниці і зважено, прискіпливо, вдумливо зробить свій вибір. Правильний вибір. Щоби знову не пошитися в дурні».

Свідома українська інтелігенція, яка ніколи не продавала свій талант і розум сильнішим світу цього, яка не йшла на компроміс з власною совістю, завжди чесно й вірно відстоювала народні інтереси, берегла і примножувала його святині, його честь і славу. Їй сьогодні нелегко живеться (а втім, коли їй було легше?), вона, по суті, залишена державою напризволяще і змушена боротися за своє виживання. За свій щоденний шматок хліба. А принижений бідністю талант — то велика ганьба для держави, яка на все це дивиться крізь пальці.

Отож, пам'ятаймо — залишаючись у день виборів вдома, ми й надалі залишаємось наодинці зі своїми проблемами і бідами. Мінімум ще на чотири роки.

А за кого голосувати? Принаймні не за тих, хто вже завтра обіцяє нам рай земний. Бо дива бувають лише в казках. Пам'ятаєте, ще Горацій стверджував: великі обіцянки зменшують довір'я. Та й хіба мало нам уже наобіцяли з початку нинішнього століття! А що з того маємо?

Вірити треба тим, хто не тільки хоче щось зробити, але й уміє це зробити. Тим, хто любить народ й Україну, а не себе посеред обірваного, бідного народу.

Роман ВАТРИЧ.

«Білі комірці» йдуть у «тінь»

Кримінал

***П**ортрет українського злочинця вже давно не відповідає «радянському» стереотипові: антисуспільний елемент, завжди неголений, погано вдягнений і напідпитку... Сучасні Остапи Бендери мають добре випрасувані костюми й дорогі краватки, і саме «білокомірцева» злочинність завдає державі найбільших збитків.*

Зростанню економічної злочинності сприяють кризові явища в економіці й політиці та недолуге законодавство, яке, з одного боку, створює умови для хабарництва та здирництва, а з іншого — штовхає чесних підприємців у тінь. Таке середовище формує не тільки «паралельну економіку», а й відповідні, добре організовані кримінальні структури, які створюють загрозу суверенітету держави та її безпеці загалом.

Ці тенденції особливо помітні у столиці, де кожний восьмий злочин скоюється у сфері економіки. Якщо 1995 року в Києві було виявлено 3654 такі злочини, то в 1996-му — 3761, а торік — 3798.

Під час перевірок працівники прокуратури міста та їхні колеги в районах виявили значні зловживання у сфері приватизації, зокрема заниження вартості приватизованого майна.

Нещодавно прокуратура міста порушила кримінальну справу щодо зловживань службових осіб під час приватизації інституту «Укргазпроект». Цей об'єкт було оцінено в 89,8 тис. гривень за фактичної вартості 1 млн 406 тисяч гривень. Такі факти мали місце в Ленінградському, Подільському, а також Печерському районах. В останньому за безцінь приватизовано майно магазину № 231 по вул. Рокитній, 4. За даними начальника представництва Фонду державного майна України в Печерському районі, цей магазин коштує аж... 42 гривні. За дорученням прокуратури спеціалісти проводять перевірку обгрунтованості такої оцінки вартості деяких приватизаційних об'єктів на Печерську.

Загалом торік виявлено 173 злочини у сфері приватизації. Вже цього року порушено 15 кримінальний справ, ряд службових осіб притягнуто до дисциплінарної та адміністративної відповідальності.

Але найбільші кримінальні прибутки злочинцям обіцяє фінансово-кредитна та банківська система. Торік у цій сфері прокуратура виявила 260 злочинів. 1998 року внесено більш як 300 документів прокурорського реагування, порушено 25 кримінальних справ.

Виявлено непоодинокі факти отримання кредитів (до того ж пільгових) злочинним шляхом та використання їх не за призначенням. У багатьох випадках підприємці навіть не збиралися їх повертати...

Так, директор МНВП «НЕП» Алцибаєв за допомогою підроблених угод з фірмою «Інтеграл» та контракту з корпорацією «Амерікан Юнітед Проспект» незаконно отримав в «Укрпромінвестбанку» 300 тисяч гривень і досі не повернув. Директор ТОВ «ОКМЕК» Дьогтєв взяв у Київському обласному управлінні Ощадбанку кредит в 50 тисяч гривень, використав його не за призначенням і також не повернув.

Не менш важливе питання — перевірка діяльності різноманітних фондів, які збирають значні кошти і іноді використовують їх аж ніяк не з благодійною метою — влаштовують розважальні заходи, витрачають їх на рекламу. Прокуратура міста має намір якнайпильніше перевіряти законність створення таких фондів, джерела їх формування та використання зібраних коштів.

Зовнішньоекономічна діяльність в умовах законодавчого хаосу, суцільної бартеризації та доларизації економіки — справжній клондайк для генія кримінальної думки. Прокуратура виявила факти безконтрольного вивозу за межі країни сировини та матеріалів за бартерними угодами, випадки приховування за кордоном валютної виручки.

Порушено кримінальну справу щодо окремих службових осіб Київської міськдержадміністрації, які влітку 1992 року «допомогли» отримати кредит у сумі 1,5 млн. доларів США спільному підприємству «Україна-Моторс». Президент фірми пан Гражданкін перерахував платіжним дорученням 1 мільйон 350 тисяч доларів США до Австрії, на рахунок будівельної фірми «FMR», яка буцімто виконувала ремонтні роботи в будинку № 13 по вул. Червоноармійській. Замовник «віртуального» ремонту досі перебуває в розшуку.

«Білокомірцева» злочинність не просто підриває економіку країни, вона завдає величезної шкоди її міжнародному авторитету. В очах цивілізованого світу ми стаємо найкорумпованішою державою, з якою мати справу небезпечно і бізнесменам, і політикам.

Микола ГАРНИК,
заступник прокурора Києва,
старший радник юстиції

«Динамо» післятуринського періоду

ФУТБОЛ. Чемпіонат країни. Вища ліга. 17-й тур.

«Карпати» — «Динамо». 2:1. 40 000 глядачів. 1:0 Беньо, 7, 2:0 Гецко, 60, 2:1 Гусин, 87.

«Карпати»: Стронцицький, Беньо, Чижевський, Євтушок, Єзерський (Шаран, 87), Полунін (Плотко, 46), Микитін, Назаров, Паляниця (Ковалець, 46), Гецко, Вовчук.

«Динамо»: Шовковський, Лужний, Венглинський (Шевченко, 67), Головко, Радченко (Герасименко, 63), Дмитрулін, Кардаш, Каладзе, Косовський, Гусин, В. Маковський (Ребров, 67).

«Металург» Д — «Дніпро». 0:1. 2 000. Телятников, 27. Вилучено з поля дніпропетровця Поклонського (85, дві жовті картки). **«Зірка» — «Ворскла». 0:1**. 4 000. Гурка, 71. **«Чорноморець» — «Прикарпаття». 0:0**. 2 500. **«Таврія» — «Металург» М. 0:0**. 4 500. **«Торпедо» — «Нива». 0:1**. 3 500. Т. Капанадзе, 80. **ЦСКА — «Металург» Зп. 3:0**. 1 500. 1:0 Костишин, 15, 2:0 Ревут, 29, 3:0 Ревут, 51. Вилучено з поля армійця Левченка (55, друга жовта картка). **«Кривбас» — «Шахтар». 0:1**. 32 000. Штолцерс, 37. З поля вилучено Кривенцова (60, за удар суперника).

	В	Н	П	М	О
Шахтар	13	1	3	33-13	40
Динамо	12	1	3	38-10	37
Дніпро	12	1	4	34-12	37
Ворскла	11	1	5	26-24	34
Карпати	9	4	4	15-13	31
Нива	9	2	6	26-16	29
Металург Д	5	6	6	13-15	21
ЦСКА	5	4	7	17-16	19
Кривбас	4	7	6	15-15	19
Таврія	5	3	9	18-22	18
Прикарпаття	4	6	7	21-23	18
Чорноморець	4	6	7	19-21	18
Металург Зп	4	5	8	21-29	17
Зірка	5	2	10	16-31	17
Металург М	3	6	8	15-32	15
Торпедо	1	3	13	8-43	6

У цьому турі на стадіонах зібралося найбільше глядачів у нинішньому чемпіонаті — 90 тисяч і зафіксовано найменшу кількість забитих м'ячів — 10. Трьох гравців вилучили з поля. Гості виявили агресивність, вигравши чотири матчі, при двох нічиїх.

Повернувшися додому з Києва, туринський «Ювентус» у матчі Серії «А» проти «Парми» на її полі поступався 0:2. Але зрештою встановив рівновагу — 2:2. До речі, один з м'ячів забив київський герой Філіппо Інзагі. Програвали 0:2 у Львові й динамівці. Але їм уникнути поразки не вдалося. Безперечно, невдача у чвертьфіналі Ліги чемпіонів вибила з сідла гравців «Динамо». І тепер перед його тренерами стоїть нелегке завдання: вивести підопічних зі стану депресії.

***

Минулої п'ятниці в Олімпійському музеї Лозанни (Швейцарія) відбулося жеребкування півфінальних пар європейських клубних турнірів. Ліга чемпіонів: «Ювентус» — «Монако», «Реал» — «Боруссія». Кубок кубків: «Штутгарт» — «Локомотив», «Віченца» — «Челсі». Кубок УЄФА: «Інтер» — «Спартак», «Атлетіко» — «Лаціо».

***БАСКЕТБОЛ*. Жінки.** Фінал. «Козачка» (Запоріжжя) — «ТІМ-СКУФ» (Київ). Другий і третій поєдинки. 86:75 і 70:60. Отже, «Козачка» — чемпіон, «ТІМ-СКУФ» — срібний призер. А донецький «Енергобіс» виграв «бронзову» серію у київського «Динамо».

Чоловіки. Чемпіонат країни. Суперліга. ЦСКА (Київ) — «Спартак» (Луганськ). 82:72. ЦСКА — «Шахтар» (Донецьк). 67:55. «Денді-Баскет» (Київ) — «Шахтар». 85:82. «Денді-Баскет» — «Спартак». 90:67. «Нафтохім-АВАЛЬ» (Біла Церква) — «Будівельник» (Київ). 72:77. «Феро» (Запоріжжя) — СК «Миколаїв». 96:82. «Феро» — «БІПА-Мода-СКА» (Одеса). 55:89.

ХОКЕЙ. Чемпіонат країни. Фінальний поєдинок. «Сокіл» (Київ) — «Беркут-ППО» (Київ). 5:2. Отже, «Сокіл» до перемоги в чемпіонаті СХЄЛ додав ще й національний титул. Вітаємо!

Міжнародний фонд «Відродження» оголошує конкурс на заміщення вакантних посад

КЕРІВНИК ПРОГРАМИ «ОСВІТА»

відповідатиме за інноваційну діяльність фонду за програмами, спрямованими на розвиток і реформування освітньої сфери в Україні.Здійснюватимиме керівництво освітніми програмами фонду, налагоджуватиме партнерські зв язки з українськими та міжнародними державними, громадськими та благодійними організаціями в цій сфері.

Вимоги до кандидатів:
-вища освіта (бажано мати науковий ступінь);
-досвід роботи в освітньому секторі;
-ініціативность, комунікабельність, менеджерські здібності;
-комп ютерна грамотність;
-готовність до відряджень;
-вільне володіння українською та іноземними мовами (в першу чергу англійською).

КЕРІВНИК ПРОГРАМИ «ГРОМАДЯНСЬКЕ СУСПІЛЬСТВО»

Міжнародний фонд «Відродження» намагаєтся сприяти зміцненняю громадянського суспільства в Україні, підтримуючи ідеї та зусилля, які відповідають нашим переконанням про важливість міцного неприбуткового сектору, необхідність проведення економічних і політичних реформ для захисту свобод і прав людей, забезпечення відкритості інформації.
Вимоги до кандидатів:
-розуміння принципів відкритого громадянського суспільства та, зокрема, місії Міжнародного фонду «Відродженя»;
-вища освіта;
досвід громадянської активності у 80-90-х роках;
вільне володіння українською та іноземними мовами (в першу чергу англійською);
комп`ютерна грамотність та гарні комунікаційні якості.

КЕРІВНИК ПРОГРАМИ «КУЛЬТУРА»

Одним із головних напрямків діяльності Міжнародного фонду «Відродження» є сприяння розвитку української культури. МФВ має намір посилити підтримку ініціатив, спрямованих на становлення сучасних стратегій виживання культурнмистецьких організацій у ринкових умовах, розвиток нормативно-правової бази сфери культури, підтримку процесів європейської культурної інтеграції України.

Вимоги до кандидатів:
-вища освіта;
-досвід управлінської діяльності в галузі культури, бажано в міжнародних організаціях;
-вільне володіння украеїнсьою та іноземними мовами (в першу чергу англійською);
-комп`ютерна грамотність;
-ініціативність, комунікабельність, вміння бути неупередженим.

КЕРІВНИК ВИДАВНИЧОЇ ПРОГРАМИ

у 1998 р. Міжнародний фонд «Відродження» (МФВ) відкриває комплексну програму підтримки розвитку українського книговидання - видавництв, книжкового ринку, системи інформації (каталогів) та дистрибуції українських видань. Фонд має намір сприяти публікуванню перекладів наукових, монографій, виданню сучасних підручників, творів українських письменників, класичної та сучасної зарубіжної прози і поезії, розвитку вітчизняної школи перекладу гуманітарної літератури.

До компетенції керівника Видавничої програми входитиме організація роботи з ініціювання та впровадження проектів для розвитку багатопланової сфери українського книговидання у співпраці з колективом творчих працівників фонду.

Вимоги до кандидатів:
-вища освіта;
-досвід діяльності у сфері книговидання;
-володіння українською та іноземними мовами, в першу чергу англійською;
-компї терна грамотність;
-готовність до відряджень;
-ініціативність, комунікабелльність, вміння працювати в команді.

Зацікавлені особи мають подати до фонду автобіографію (CV) українською та англійською мовами, дві рекомендації та лист з обґрунтуванням відповідності своєї кваліфікації посади (до сторинки тексту).

Заробітна плата буде висококонкурентною.
Останній термін подання документів 7 квітня 1998 року.

Заяви подавати або надсилати поштою за адресою:254053 Київ, вул.Артема, 46 Міжнародний фонд «Відродження», приймальня.
Тел. (044) 216 25 96, факс: (044) 216 76 29

Міжнародний фонд «Відродження» бачить на цих посадах авторитетних представників українського інтелектуального та культурного життя

Автопокрышки и шины

более 70 типоразмеров по ценам ниже цен заводом-изготовителей, оптовым покупателям скидка. Возможен бартер на продукты питания. Самовывоз и вагонные поставки со склад в г. Днепропетровске.

Тел. (0562) 44-54-48; 44-24-06
Факс (0562) 44-242-06.

Зміни до інформації про загальні збори акціонерів ВАТ «Нямуно банга-Мена»:

Порядок денний викласти в такій редакції:

«4. Про внесення змін та доповнень до статуту товариства.

5. Про зміни в статутному фонді.

6. Різне».

МАСЛА

- На условиях ДАФ граница, а также растаможенные
- Немедленные отгрузки
- Заводские цены
- Возможна оплата в гривнях

М-10Г2к, МС-20, М-10В2, М-10Дм, М-8В, М-6з/12Г1 и многие другие сорта.

Coca-Cola

У зв'язку з розширенням свого бізнесу

«Кока-Кола АМАТІЛ Україна Ltd»

повідомляє про переїзд на нове місце і зміну своєї поштової адреси і номера телефону:

256000, Київська область, Броварський район, с. Велика Димерка, 51-й кілометр Санкт-Петербурзького шосе, абонентська скринька № 403.

Телефон (044) 459-0707, факс (044) 459-0701.

Арбітражний суд Херсонської області (325000, Херсон, вул. Горького, 18) порушив справи про банкрутство:

№ 178/6-Б, фермерське господарство «Ювіт» (326800, Херсонська область, Каховський район, с. Волинське; р/р 100405719 в Каховському відділенні АК АПБ «Україна», МФО 352101; код ЗКПО 21289826);

№ 178/6-Б, приватне багатопрофільне підприємство «Плутон» (326800, Херсонська область, м. Каховка, вул. Енгельса, 32: р/р 000468157 в Каховському відділенні АК АПБ «Україна», МФО 352101; код ЗКПО 22732809);

№ 48/5-Б, 65/6-Б, приватна фірма «ДАНА»(м. Херсон, вул. Лавреньова, 28, кв.43; р/р 01644817 в Херсонській філії АКБ «ПРАВЕКС-БАНК», МФО 352587; код ЗКПО 21297553);

№ 42/5-Б, приватне підприємство фірма «ФАН» (м. Херсон, вул. Дніпрова, 28, кв.48; р/р 000644427 в Дніпровському відділенні АБ «ПРИВАТБАНК» м. Херсона, МФО 352479; код ЗКПО 21297429);

№ 34/5-Б, мале підприємство «КРОК» (м. Херсон, вул. Лавреньова, 26, кв. 235; р/р 000468610 в Суворовському відділенні акціонерно-комерційного банку соціального розвитку «Укрсоцбанк» м. Херсона, МФО 352361);

№ 12/6-Б, мале виробничо-комерційне приватне підприємство «ПРЕСТО» (м. Херсон, вул. Димитрова, 10, кв.641; р/р 003468657 в Херсонській обласній дирекції акціонерно-комерційного банку соціального розвитку «Укрсоцбанк», МФО 352015; код ЗКПО 14143051);

№ 6/6-Б, ТОВ комерційна компанія «ВВВ» (м. Херсон, вул. Чайковського, 33; р/р 00467505 в Херсонській обласній дирекції АППБ «АВАЛЬ», МФО 352093; код ЗКПО 19234611);

№ 5/6-Б, ТОВ «ВІСТ» (м. Херсон, вул. Дорофеєва, 6, кв.192; р/р 1467607 в Комсомольському відділенні ПІБ м. Херсона, МФО 352231; код ЗКПО 22740447);

№ 5/1-Б, приватне підприємство «Елада» (Херсонська область, м. Нова Каховка, пр. Перемоги, 33/48; р/р 000468857 в Н. Каховському відділенні ПІБ, МФО 352264; код ЗКПО 14121144);

№ 140/6-Б, приватне підприємство «Гоміль» (Херсонська область, м. Нова Каховка, пр. Перемоги, 8, кв.56; р/р 001468124 в Н. Каховському відділенні АК АПБ «Україна», МФО 352242; код ЗКПО 22748319);

№ 175/6-Б, приватна виробничо-комерційна фірма «ЕДКО» (Херсонська область, м. Генічеськ, вул. Червоноармійська, 19, р/р 002600921 в Генічеському територіальному відокремленому безбалансовому відділенні Каховського філіалу АППБ «Аваль», МФО 352509; код ЗКПО 22729687);

№ 3/1-Б, мале приватне підприємство «Альянс» (Херсонська область, смт Каланчак, вул. Леніна, 40, кв. 19; р/р 000468832 в Каланчацькому відділенні АК АПБ «Україна», МФО 352167; код ЗКПО 23140577);

№ 17/6-Б, мале колективне підприємство «Промжилбуд» (Херсонська область, м. Цюрупинськ, вул. Промислова, 1; р/р 486907 в Цюрупинському відділенні АК АПБ «Україна», МФО 352178, код ЗКПО 14117065);

№ 16/6-Б, приватна фірма «Спектрум-Сервіс» (м. Херсон, вул. Паркова, 3, кв. 49; р/р 644399 в Херсонській обл. дирекції АППБ «Аваль», МФО 352093; код ЗКПО 22728758).

Письмові звернення щодо майнових вимог та умов санації необхідно подати до арбітражного суду не пізніше одного місяця з дня опублікування цього оголошення.

Авто-Тракторные ЗАПЧАСТИ

ПОРШНЕВЫЕ ГРУППЫ
ВКЛАДЫШИ
ТОПЛИВНАЯ АППАРАТУРА
ТУРБОКОМПРЕССОРЫ

ЧП "СПАРК"
Киев, пр. 50-летия Октября,10-В
Тел./факс:(044) 474-4177

ТОВ Аудиторська фірма «ІНТО-АУДИТ» ліквідується. Заяви кредиторів приймають за адресою: м. Славутич, Привокзальна площа, 1, тел. (8-04479) 2-42-82 протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Арбітражним судом Вінницької області (м. Вінниця, Хмельницьке шосе, 7) порушено справи про банкрутство:

товариства з обмеженою відповідальністю фірми «Архео ЛТД» (м. Вінниця, вул. Космонавтів, 74/103; р/р 246788 у Промінвестбанку України) — справа № 277/2;

товариства з обмеженою відповідальністю «Акко» (м. Вінниця, вул. Гоголя, 2, р/р 4467730 у Промінвестбанку України) — справа № 5/9-3152;

приватного малого підприємства «Фохелс» (м. Вінниця, Хмельницьке шоссе, 25/59, р/р 000468626 в Укрсоцбанку) — справа № 15/4-3201;

дочірнього підприємства «Завод скловиробів» ВАТ ВЛЗ (м. Вінниця, вул. Ватутіна, 18, р/р 269103 у Промінвестбанку) — справа № 31/5.

Письмові заяви з майновими вимогами до боржника приймаються згідно з Законом України «Про банкрутство».

Реклама в газеті «Голос України». Телефон 441-89-34. Факс 449-85-62.

«Страшна» таємниця вітчизняної економіки

(Початок на 1-й стор.).

Гроші — в трубу!

Коли гаманець порожній і майже порожній холодильник, жорсткий режим економії в домі — річ неминуча. Тих, хто направо й наліво смітить останніми копійками, взятими, до того ж, у позику, як правило, називають марнотратцями. В діловому світі ніхто не ризикне простягнути такому руку.

На початок 90-х років за Україною формально зберігався статус дуже перспективної республіки. Вона посідала друге місце після Російської Федерації щодо обсягів виробництва найважливіших видів продукції та з економічних показників. Тут видобували 25% загальносоюзного вугілля, виробляли 40% сталі, 50% чавуну.

Але із здобуттям незалежності та виходом України на орбіту міжнародного економічного співробітництва довелося вислуховувати від потенційних партнерів не компліменти, а слова напучення. Надто вже неекономно велося наше господарство, і якщо вкладати інвестиції, гроші просто можуть «вилетіти в трубу». Звинувачення не безпідставне.

З 1991 року в нових незалежних державах проводиться, якщо можна так сказати, легальна розвідка (моніторинг) на ділову та економічну спроможність. Офіційно це називається програмою TACIS. Мета її — сприяти розвиткові гармонійних та інших економічних і політичних зв'язків між Європейським Союзом і новими країнами-партнерами.

Бажання європейців — не придбати кота в мішку або клопіт у вигляді партнера — зрозуміле. Ми в такому разі мали б вдячно прийняти рекомендації, поради, ідеї (розроблені, до речі, із залученням досвіду та знань не тільки західних, а й місцевих фахівців) щодо ефективнішого ведення господарства.

Задля об'єктивності треба зазначити, що випущена три роки тому в рамках програми TACIS, яку фінансує ЄС, і розповсюджена безплатно масовим тиражем книжка «Промисловість України: шлях до енергетичної ефективності» містить дуже багато корисного. І якщо нам вказують на те, що питоме споживання енергії на одиницю виробленої продукції у нас одне з найвищих у світі, але при цьому підказують, як виправити становище, то, мабуть, усе-таки не з метою розорити остаточно.

Розоримося без сторонньої допомоги

Основною рекомендацією було, звісно, запровадження жорсткої системи енергозбереження, бо вочевидь: первісні національні енергетичні ресурси не забезпечують потреби в них економіки України. У цьому західні дослідники не відкрили нам Америку. Енергоносії у нас здебільшого привозні, через що й розігралася інфляція. Виручка за вироблену тут продукцію не покривала витрат на енергоресурси, що використовувалися. Вже першого року самостійного господарювання практично в усіх галузях різко злетіла вгору енергетична складова собівартості вітчизняних товарів. Ціни на енергоносії ніхто тепер не дотував, як за часів Союзу, і вони закономірно підтяглися до світових, причому зростали швидше, аніж ціни на інші види продукції. Однак ще за статистикою 1990 року було відомо, що в Україні витрачається енергоресурсів на 60% більше, ніж було потрібно, виходячи з оціночного рівня валового продукту на душу населення. В чому причина? Поряд з виробництвами з найновішою технологією більшість основних фондів нашої промисловості, особливо у вугледобувній, електроенергетичній галузях, були фізично й морально застарілими, такими, що потребували реконструкції або заміни.

До того ж, як потім встановили експерти Енергетичного центру ЄС, у системах газопостачання, наприклад, спостерігалися величезні витоки. Часом до мільйона кубометрів і більше на виробництвах, де річне споживання становило лише до 30 млн. кубометрів газу!

З електроенергією ще гірше. Мало того, що витрачання погано відстежувалося, то ще й роками не переглядалися нормативи споживання, тарифи.

З одного боку, все це погано, але з другого (і цей висновок українських фахівців міністерств і відомств підтверджували експерти міжнародних організацій) — саме усунення втрат можна було розглядати як резерв вдосконалення національної економіки.

Про те, що енергозбереження, зрештою, стало предметом державної політики в Україні, свідчить прийнятий 1994 року Верховною Радою Закон «Про енергозбереження». Невдовзі в порядку реалізації цього закону було створено Держкомітет України з енергозбереження. Якісь практичні кроки його роботи позначилися лише 1996 року після виходу постанови Кабінету міністрів «Про управління сферою енергозбереження».

Сьогодні підрозділи цієї сфери є в більшості провідних міністерств і відомств, що мають енергоємні підприємства, в держадміністраціях. Створена й діє Центральна держінспекція з енергозбереження (регіональні є в Києві та Криму, в 22 областях — обласні) зі штатом 375 працівників.

То що вдалося «проінспектувати»? А те, що «в результаті контролю, проведеного на 822 підприємствах усіх форм власності, виявлено значні втрати паливно-енергетичних ресурсів на загальну суму 138 млн. гривень».

Природного газу «просто так» спалили 300 млн. кубометрів, теплової енергії витратили ні за що ні про що 4 млн. Гкал., електроенергії — 230 млн. кВт/год.

При цьому усунення втрат не потребувало великих капітальних вкладів. Хтось мусив вчасно автоматику підключити до котлів, хтось режимно-налагоджувальні роботи провести якісно, а десь достатньо було не ганяти вхолосту технологічне та енергетичне обладнання...

Що й треба було довести? Але ж про це вже було сказано три роки тому! Цілу програму TACIS «відкатали», семінари провели, книжки випустили, презентації відфуршетили!

Отже, це комусь потрібно

Не хочеться нікого образити, люди ж бо працюють. У Міністерстві промислової політики охоче надали солідні аналітичні довідки про енергозабезпечення та енергозбереження. Фахівці Держкоменергозбереження ознайомили з документами з власної поточної роботи в цьому напрямі. Нічого не скажеш, усе тут враховано зі знанням справи й добротно підшито: законопроекти, проекти урядових постанов організаційного плану, що стимулюють збереження та примноження енергоресурсів. Але ось по суті...

По суті вимальовується таке. Маховик обширної, триступеневої, розрахованої до 2010 року програми з енергозбереження ще тільки-но розкручується, але не силою цінних ідей, а здебільшого — звітів і довідок різних видів і змісту. З них можна, наприклад, дізнатися, що на виробництво залізної або марганцевої руди нині витрачається електроенергії мало не вдвічі більше, ніж 1990 року. Хімічне, металургійне виробництво «з'їдає» чверть від вироблюваних за рік 180 млн. кВт/год електроенергії.

І нам би радіти — не стоїмо на місці! Але, по-перше, показник дає зрозуміти, що працюємо в основному як сировинний додаток, а не виробник машин чи верстатів, а по-друге, заборгованість за електроенергію підприємств того самого Мінпромполітики становить не багато не мало 332 млн. гривень. Отже, не можуть розрахуватися заводи, на склад працюють або видимість роботи створюють.

Врахований борг рано чи пізно все-таки може бути погашений. Хоча торік погашення це не перевищило і 16%. Населення, яке спожило 21% від загальної кількості виробленої електроенергії, оплатило лише 17,7% нагромадженого боргу.

Проте є лихо дошкульніше за борги — крадіжки. Ці втрати, що досягли, за найскромнішими прикидками, 10%, ніхто ніколи не відшкодує.

Але що цікаво, «злодіїв»-бо всі знають «в обличчя». Знають про тисячі кіосків, не оснащених лічильниками, про сотні підприємств, що простоюють і здають свої цехи в оренду різним МП і СП, які не звітують належним чином про продукцію, що її виробляють і реалізують, про витрачену при цьому електроенергію. Чудово знають усі й про загальну бартеризацію, що замінила цивілізовані грошові розрахунки.

Цікавлюсь у Держкоменергозбереження: як борються з усім цим? З'ясовується, їхнє завдання — «не боротися, а берегти». Що ж, правильно. У комітету і сил для боротьби жодних немає. Орган не каральний.

У Міненерго щодо серйозних важелів впливу на ситуацію відповіли і зовсім приречено, мовляв, якоюсь мірою ситуація вже не контрольована. Кожен Іван має свій план. А план у нього — якнайбільше вкрасти і щоб за це нічого не було. Навіть при грошах люди в нас не хочуть, не навчені платити.

Ви запитаєте, то в чому наша економічна таємниця? Одне з двох: або ми невичерпно багаті, або берегти вже немає чого. Відповідайте, кому як подобається.

Людмила МЕНЖУЛІНА.

Наміри

«Цукровий Донбас» виходить у вільне плавання

На Вінниччині запроваджується нова схема вирощування і переробки цукросировини

ВІННИЧЧИНА, найбільший бурякосіючий регіон держави, за останні п'ять років на третину зменшила виробництво цукру. Торік вироблено лише 270,2 тисячі тонн солодкої продукції (замість 450 тис. тонн). Всі намагання повернути втрачену славу вінницького цукру поки що не дають бажаних результатів. Нині «цукровий Донбас» робить ще одну спробу піднятися з колін: в області пішли на експеримент, який дехто називає революційним.

Щоб урятувати галузь від остаточного краху, тут вирішили... відпустити її, так би мовити, у вільне плавання. Що мається на увазі? Раніше кожне господарство, яке вирощує цукристі, було «прив'язане» до відповідного цукрозаводу (у такий спосіб формувалися сировинні зони). Про деякі результати такої «тісної» співпраці уже згадувалося. А ось ще факти. Жоден із 38 цукрозаводів торік не був повністю завантажений сировиною. Деякі підприємства взагалі не запускали конвеєр з тієї ж причини. До речі, дефіцит коренів добряче дався взнаки: підприємства асоціації «Вінницяцукор» зазнали через це збитків на суму 21 мільйон гривень. Як воно буде нинішнього року, коли, за даними облсільгоспуправління, під цукристі відведено лише 95 тисяч гектарів (торік було 143 тисячі, а у кращі часи Вінниччина не сіяла менше 200 тисяч цукристих)?

Ініціатори експерименту — облдержадміністрація й облсільгоспуправління — стверджують: забезпечити необхідну кількість посівних площ ще не пізно. Тільки б господарники пристали на запропоновану схему роботи. В її основу покладено принцип лібералізації сировинних зон, тобто закріплення господарств за конкретними цукрозаводами тепер не буде. Партнери самі шукатимуть одне одного. Підприємства самі забезпечуватимуть умови роботи: хто укладе більше угод, той відповідно матиме більше сировини і сподівання на високу ефективність роботи під час наступного виробничого сезону.

А ще такий підхід до справи скасовує споконвічну монополію підприємств над господарствами. Жорстка конкуренція, без якої не обійтися, у свою чергу спонукатиме до пошуку нових резервів, підвищення ефективності виробництва тощо. Тепер партнери, схоже, забудуть про взаємні звинувачення, які можна було чути упродовж кожного виробничого сезону, — виживати доведеться разом. Не на словах, а на ділі.

Голова облдержадміністрації Анатолій Матвієнко, а це він назвав запропоновану схему реформ у цукровій галузі революційною, так спрогнозував можливі наслідки:

— Міцні господарства, які вміють і хочуть вирощувати цукристі, — зазначає Анатолій Сергійович, — образно кажучи, розберуть стабільно працюючі цукрозаводи: сильний завжди зацікавлений у співпраці з таким самим партнером. Щоправда, підприємств, які зуміють повністю забезпечити себе надійним запасом сировини, із 38 наявних набереться менше половини.

— А решта?

— Заводи-середняки укладуть угоди відповідно з подібними КСП. У них результати роботи виявляться нижчими. А тих, які працюють як мокре горить, визнають банкрутами. Механізм банкрутства ми розглядаємо не як трагедію, а як спосіб передачі підприємств із рук безвідповідального власника справжньому господареві. Разом з тим запроваджуємо схему реструктуризації цукрозаводів. У найближчі 2 — 3 роки чотири з них перепрофілюємо на інше виробництво.

— Жодне підприємство цукрової галузі, — уточнив керівник області, — не закриємо адміністративним методом. Спробу йти таким шляхом ми відкидаємо категорично. Нехай сам ринок визначає перспективи заводів. А керівники цих підприємств разом з трудовими колективами доводять вміння працювати в нових умовах.

Запропоновані реформи, однак, сприйняті неоднозначно. Найбільший спротив їх упровадженню спостерігається з боку директорів цукрозаводів. І це зрозуміло: на їх плечі звалюється така відповідальність! Керівники районів також виявилися неодностайними — якщо за основу взято економічний інтерес, хто тепер дослухатиметься до їх вказівок — коли починати сіяти, коли давати заводський гудок тощо. А от селяни обома руками підтримують нововведення. Їм, як відомо, втрачати вже нічого. На сільгосппідприємствах переконані: гірше, ніж є, вже не буде. А краще? Поживемо — побачимо.

Голова облдержадміністрації повідомив також, що «цукровий Донбас» принципово стоятиме на тому, щоб і надалі залишити регульований ринок цукру. Нагадаю: постанова Кабміну «Про регулювання ринку цукру» прийнята торік саме за пропозицією вінничан. «У Міністерства АПК, — продовжив співрозмовник, — з цього приводу є певні сумніви. Аби їх розвіяти, я маю намір звернутися до Президента і голови уряду з конкретними розрахунками, що переконливо свідчать: без цього цукрову галузь і далі заганятимуть у глухий кут».

За словами А. Матвієнка, на Вінниччині будь-що прагнуть розширити посіви цукристих (співрозмовник впевнений, що 150 тисяч га таки вдасться засіяти) не лише тому, що є певні традиції. Так диктує ринок. Нині склалася катастрофічна ситуація: торік Україна, як відомо, виробила зовсім мало цукру — менше двох мільйонів тонн, і вже сьогодні відчувається гострий дефіцит солодких кристалів. А що буде через місяць-два? Тим паче, що 600 тисяч тонн необхідно відправити до Росії: там наш головний ринок збуту і його необхідно зберегти.

У бюджеті області чи не вперше за останні роки передбачено кошти для вапнування грунтів. Спеціалісти знають, як це позитивно позначається на збільшенні врожайності. А від міндобрив вінничани вирішили відмовитися — їх застосування надто здорожує продукцію. Натомість ставку зробили на органіку і, звичайно, на захист рослин від шкідників і бур'янів. Якщо додати, що на всіх бурякових площах застосовується прогресивна технологія, то, може, й справді ситуація з цукром на Вінниччині поліпшиться?

Насамкінець про ціни. Вартість кілограма цукру на ринках «цукрової столиці» нині становить 1 грн. 30 коп. (торік о цій порі його можна було придбати максимум за 80 коп.). Надалі, за прогнозами спеціалістів, цукор стане ще дорожчий: незабаром на Вінниччині можуть зафіксувати ще один сумний рекорд — ціна на цукор підскочить до 1 грн. 80 коп. за кілограм. Таким дорогим тут цукор ще не був.

Віктор СКРИПНИК.
Вінницька область.

У номер

• *Кишинів*

ВИБОРИ

парламентські...

За попередніми даними, одержаними з 85 відсотків дільниць, партія комуністів зберігає лідерство за підсумками недільних парламентських виборів у Молдові. Вона набрала 29,3 відсотка голосів, натомість її головний суперник — Демократична конвенція на чолі з експрезидентом Мірчою Снєгуром — вийшла на друге місце з 19,7 відсотка. На третьому місці — рух «За демократичну і квітучу Молдову» з 18,3 відсотка голосів, котрий підтримує нинішнього президента Петра Лучинського.

• *Париж*

...місцеві...

Коаліція лівих партій Франції, за попередніми даними, виграла другий тур кантональних виборів. Склад депутатів місцевих рад оновлювався майже наполовину в кожному з 99 департаментів країни. За словами міністра внутрішніх справ Франції Жан-П'єра Шевенмана, «ліві візьмуть під свій контроль як мінімум 12 нових департаментів».

• *Приштин*

... і в неіснуючій країні

Понад 70 відсотків албанців у Косово, що мають право голосу, взяли участь у виборах президента і парламенту невизнаної «Республіки Косово», що відбулися в неділю у цьому сербському краї. Найбільшу активність на виборах виявили жителі головного міста краю — Приштин.

• *Пномпень*

Амністія без гарантій безпеки

Амністований королем Камбоджі Нородомом Сіануком його син принц Нородом Ранарит має намір повернутися на батьківщину до кінця березня. Однак принц висловив побоювання з приводу своєї безпеки і можливості публічно висловлювати свою думку після повернення до Камбоджі.

За повідомленнями кореспондентів «ГУ» і зарубіжних агентств.

Спочатку зближення, потім — статус

ЧОТИРИСТОРОННІ переговори з урегулювання придністровської проблеми, що відбулися наприкінці минулого тижня в Одесі, засвідчили: вирішено піти в обхід.

Цього разу представники Кишинева й Тирасполя, а також посланці країн-гарантів (Леонід Кучма та Віктор Черномирдін), навіть і не намагалися подискутувати на тему майбутнього статусу Придністров'я. Рішення, безперечно, дуже розумне, оскільки одеське рандеву перетворилося б на перепалку Кишинева й Тирасполя з аргументацією на рівні «сам дурак». Гаранти ж бо тільки й робили б, що заспокоювали представників з різних берегів Дністра. Як відомо, досі позиції опонентів не зблизилися ні на йоту: Придністров'я наполягає на конфедеративному устрої Молдови, тоді Тирасполь мав би рівний з Кишиневом голос, ну а останній погоджується на наданні придністровському регіону особливого статусу й не більше.

Тому в Одесі обговорювалися перспективи поетапного зближення непримиренних сторін. Як сказав кореспондентові «ГУ» представник Президента України в урегулюванні придністровського конфлікту Євген Левицький, усього таких етапів має бути чотири: затвердження першочергових заходів довіри; взаємне делегування сторонами повноважень; вироблення внутрішніх гарантій мирного процесу; надання зовнішніх гарантій. І саме одеські переговори, на думку дипломата, стали виконанням першого етапу: підписано угоду про заходи довіри між Кишиневом і Тирасполем, а також спільну українсько-російську заяву.

Головний зміст ухвалених документів — поступове поновлення єдиного економічного, соціального та правового простору на території Молдови, подолання недовіри між правим та лівим берегами Дністра (а нині вона рельно існує). Намічено й конкретні заходи: швидке виведення з Придністров'я надлишкового російського військового майна (Україна підтвердила згоду на його транзит своєю територією); до 1 травня заплановано відновити міст у районі Дубоссар; сторони зобов'язалися утримуватися від пропагандистського та інформаційного протистояння, створити спільну програму підтримки інвестиційних проектів тощо.

Хід виконання одеських домовленостей сторони обговорюватимуть на наступній зустрічі, яка має відбутися в осяжному майбутньому в Києві.

Анатолій МАРЦИНОВСЬКИЙ.

Тамара МОЛІНА, «Голос України» (з Ашгабата)

У кожної держави має бути власне «вікно» у Європу

НЕДАВНО Президент Туркменістану Сапармурат Ніязов побував з офіційним візитом у Бельгії, де зустрівся з першими особами Європейського союзу та НАТО.

Як не пригадати відомий вислів про те, що російський цар Петро І присвятив левову частку свого «робочого часу», докладаючи максимум зусиль, щоб «прорубати вікно у Європу». Нині політики, що жили раніше за спільною «залізною завісою», розуміють: без подібного до петровського «проведення часу» в ринкових умовах вижити дуже навіть нелегко. А «лазити» у Європу через російське віконце не личить. Це може лише зганьбити престиж незалежної держави в очах старенької, і тому президенти незалежних держав СНД докладають максимум зусиль, щоб їхній голос було почуто.

Так, під час зустрічі з Генеральним секретарем НАТО Хав'єром Соланою обговорювалися перспективи двостороннього співробітництва в рамках програми «Партнерство заради миру». У переговорах з головою Комісії Європейського союзу Жаком Сантером розглядалися перспективи подальшого розширення діалогу Туркменистану з ЄС.

Важливість співробітництва з Туркменистаном, за висловом Сантера, «можна визначити одним поглядом на географічну карту: розташований на перехресті шляхів між Європою та Азією, він має унікальні можливості для участі у програмі ЄС. Передусім у транспортно-комунікаційних проектах».

Як заявив туркменський лідер, його країна безумовно зацікавлена у зближенні з Європейським союзом. Особливий інтерес для туркменської держави становить програма ТРАСЕКА зі створення транспортного коридору Європа—Кавказ—Центральна Азія. І певні кроки у цьому напрямі вже зроблено. Зокрема, залучення на проект великих інвестицій, а також реконструкція порту Туркменбаші та залізничних об'єктів, створення швидкісної автомагістралі Ашгабат—Мари, будівництво мосту через річку Амудар'ю. Вигода від цієї програми не потребує коментарів.

Серед пріоритетних розглядають і програму ІНОГЕЙТ щодо виведення вуглеводневих ресурсів Центральної Азії на Європейський ринок. Йдеться про доставку нафти та газу до Європи газопроводом, котрий передбачають здати в експлуатацію на початку наступного тисячоліття. А отже, європейські споживачі одержать альтернативне джерело енергії, надійність якого забезпечено величезни[ми] запасами вуглеводнів у Туркменис[та]ні.

ЄС запропонував Ашгабату спробувати себе на потенційному ринку для туркменського газу, нафти, енергоносіїв, бавовни-сирцю. Треба вважати, що йдеться про ЄСівське «зелене світло», а не варіант на кшталт «як гартувалася сталь».

Чи відповідатимуть райдужні перспективи реаліям, покаже час. Хотілося б сподіватися. А поки що між Європейським союзом та Туркменистаном підписано угоду, що діятиме до завершення процедури ратифікації Угоди про партнерство та співробітництво між парламентами Туркменистану та держав—членів Європейського союзу.

У відставку... за видатні заслуги

(Початок на 1-й стор.)

Понеділок — день важкий. Та навряд чи міністри кабміну РФ чекали, що 23 березня стане для них останнім робочим днем у Раді міністрів. Хоча й лідер ЛДПР Володимир Жириновський, і багато інших російських політиків запевняли, що президент Росії Борис Єльцин готує великий «сюрприз», однак для багатьох із них його указ про відставку уряду був несподіванкою. Адже незважаючи на невпинну критику кабміну, з 1992 року Борису Єльцину вдавалося відстояти якщо не весь склад уряду, то його голову — прем'єр-міністра Віктора Черномирдіна. І ось упав останній плацдарм.

«Черномирдін іде у відставку. Він багато зробив для країни. Ніколи не сумнівався у його відданості і вірності справі реформ, його людській порядності. Для нас мають особливе значення вибори 2000 року», — заявив президент РФ у телезверненні до росіян, повідомивши, що доручив Черномирдіну зайнятися політичною підготовкою виборів. До речі, російські та зарубіжні експерти відразу ж поспішили зробити висновок, що у 2000 році на пост президента балотуватиметься вже не Єльцин, а Черномирдін, і саме зараз президент РФ почав готувати собі наступника, відправивши його з посади й нагородивши орденом «За заслуги перед Батьківщиною II ступеня».

Щодо першого віце-прем'єра Анатолія Чубайса й міністра внутрішніх справ Анатолія Куликова, то їх звільнено з посад окремим указом. На думку голови Державної Думи Геннадія Селезньова, це цілком пояснюване: «Чубайс несе цілковиту відповідальність за ситуацію, що склалася». До речі, Геннадій Селезньов переконаний, що рішення Бориса Єльцина про відставку уряду лише випередило наміри Держдуми оголосити вотум недовіри кабміну.

Хто очолить уряд, який, за словами Бориса Єльцина, буде «сильний» і «здатний домогтися реальних результатів», стане відомо вже протягом двох наступних тижнів: саме в цей термін, згідно з конституцією, президент Росії зобов'язаний назвати (для затвердження парламентом) нову кандидатуру. Поки тимчасово виконувати обов'язки прем'єра і першого віце-прем'єра призначено Сергія Кириєнка. Та навряд чи він збереже цю посаду. У будь-якому разі глобальних змін Росії не уникнути.

Наталя ФІЛІПЧУК.

Столиці світу

Центр головного міста Словенії — Любляни.

Геть мітинги в стилі «ню»!

Влада литовського міста Маріямполе заборонила брати участь у мітингах протесту і демонстраціях... оголеним громадянам. «Голяки», на думку місцевих органів влади, можуть негативно вплинути на моральність городян.

А якщо «несвідомі» мешканці Маріямполе все-таки зважаться на проведення таких акцій, то вони це зможуть зробити на відстані не ближче 25 метрів від держустанов. На того, хто порушив цю постанову, чекає великий грошовий штраф.

Побачимося!

Швидше лікар, ніж суддя

У березні — на початку квітня в Україну прибуде Президент Фінляндії Мартті Ахтісаарі.

Колись один із фінляндських президентів заявив, що Гельсінкі виступають на міжнародній арені швидше в ролі лікаря, ніж судді. Мартті Ахтісаарі — прибічник цієї позиції — вважає за краще допомагати іншим державам, ніж засуджувати їх. Маючи за плечима великий дипломатичний досвід, він «мирив» супротивників у Сомалі, Намібії, Югославії.

Для Фінляндії (організаторки безлічі мирних переговорів) Ахтісаарі — миролюбний президент. Щоправда, кажуть, ніби в Україні він говоритиме більше про економічне співробітництво. Однак напевно торкнеться і питань міжнародних (до того, як його 1994 року обрали главою держави, Ахтісаарі майже весь час працював у Міністерстві закордонних справ Фінляндії).

Крім того, йтиметься в Києві і про українсько-фінляндську співпрацю в міжнародних організаціях, зокрема, в ООН, де також працював президент північної держави.

Кожному конгресмену — бронежилет

Члени сенату і палати представників національного конгресу Колумбії засідатимуть... у «фортеці». На вікнах першого і другого поверхів Капітолія в Боготі встановлюють куленепробивне скло, а конгресмени одержали 16 броньованих автомобілів японської фірми «Тойота» і більш як 300 бронежилетів.

Необхідність посилення безпеки колумбійських парламентаріїв ні в кого не викликає сумнівів, враховуючи розгул тероризму і злочинності в південноамериканській республіці. Однак конгресмени не можуть зрозуміти, чому роботи з «броньовання» Капітолія почалися лише зараз. Будинок конгресу протягом п'яти років реставрувався. Витрачено більш як 10 млн. доларів, і частина цієї суми пішла на оновлення вікон, які через півроку почали замінювати на куленепробивні.

Таке саме скло встановили на вікнах будинку Генеральної прокуратури, палацу юстиції та президентського палацу «Каса де Напіньо»: вони перетворилися на справжні фортеці, повідомляє ІТАР-ТАКС.

Інформація про п'яту емісію акцій відкритого акціонерного товариства «Луцький підшипниковий завод»

1. Характеристика емітента

1.1. Фірмове найменування:
українською мовою:
відкрите акціонерне товариство «Луцький підшипниковий завод»
англійською мовою:
Open Join Stock Company «Lutsk Bearing Plant».
1.2. Скорочена назва
українською мовою:
ВАТ «ЛПЗ»
англійською мовою:
OISK «LBP» або «LBP».
1.3. Місцезнаходження емітента:
Україна, 263017, м. Луцьк, вул. Боженка, 34
тел. (03322) 6-17-97;
факс (03322) 6-39-90.
1.4. Дата заснування: 23 червня 1994 року.
1.5. Мета діяльності емітента:
Комерційна мета — діяльність у сфері виробництва підшипників та пов'язаної з ними продукції з метою отримання прибутку.
Крім цього, емітент може здійснювати неприбуткову діяльність (благодійність, субсидії, спонсорство та ін.), яка за рішенням акціонерів або керівних органів емітента потрібна для загальної ділової репутації емітента та ставлення громадськості до емітента.
1.6. Предмет діяльності емітента:
(І) розробка, виробництво та продаж підшипників, деталей підшипників та підшипникових вузлів;
(ІІ) маркетингові дослідження в сфері реалізації продукції та послуг в Україні та за її межами;
(ІІІ) придбання, продаж та пошук ринків збуту (включаючи імпорт та експорт) обладнання, комп'ютерів та комп'ютерного забезпечення, а також запасних частин, сировини, напівфабрикатів та комплектуючих в Україні та за її межами;
(IY) розробка, виробництво й реалізація спеціального технологічного обладнання, інструменту й оснастки, іншої продукції виробничо-технічного призначення, товарів народного споживання;
(Y) надання послуг виробничого та невиробничого характеру населенню та суб'єктам підприємницької діяльності, у тому числі друкарських та послуг у галузі громадського харчування;
(YІ) проведення робіт та надання послуг з капітального ремонту та будівництва об'єктів виробничого призначення;
(YІІ) здійснення торговельної (у тому числі оптової, роздрібної та консигнаційної) посередницької, біржової, брокерської та дилерської діяльності як в Україні, так і за кордоном;
(YІІІ) здійснення рекламної, видавничої, інформаційної та консультативної діяльності, проведення виставок та аукціонів;
(ІХ) надання послуг з навчання, підвищення кваліфікації та перекваліфікації кадрів;
(Х) здійснення внутрішніх та міжнародних перевезень пасажирів та вантажів автомобільним транспортом;
(ХІ) здійснення зовнішньоекономічної діяльності, у тому числі експортних, імпортних, реекспортних та реімпортних операцій, та діяльності з обслуговування зовнішньоекономічної діяльності, у тому числі декларантської діяльності, діяльності з митного оформлення вантажів тощо;
(ХІІ) будь-які інші види господарської та комерційної діяльності, які не заборонені чинним законодавством України і відповідають меті, передбаченій цим статутом.
1.7. Статутний фонд становить 17741337,75 (сімнадцять мільйонів сімсот сорок одна тисяча триста тридцять сім цілих та двадцять п'ять сотих) гривні.
Статутний фонд емітента повністю сплачений.
1.8. Станом на 1.01.98 р. чисельність службовців становить 662 чол.
1.9. Станом на 1.01.98 р. чисельність акціонерів становить 3194 фізичні і юридичні особи.

2. Показники діяльності емітента:

2.1. Виручка (валовий дохід) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг), тис. грн.:
за 1996 рік — 18930;
за 1997 рік — 23887.
2.2. Валюта балансу, тис. грн.
за 1996 рік — 139549;
за 1997 рік — 138265;

2.2.1. По активах	на 1.01.97 р.	на 1.01.98 р.
основні засоби і позаоборотні активи	118606	116592
запаси та витрати	16777	18053
дебіторська заборгованість	3654	3545
2.2.2. По пасивах:		
статутний фонд	17741	17741
довгострокові пасиви	—	—
прибуток	—	503
збитки	687	—

2.2.3. Коефіцієнти (з довідки про фінансовий стан)

загальний коефіцієнт ліквідності (коефіцієнт покриття)	2,19
коефіцієнт фінансової стабільності	12,96
коефіцієнт фінансової незалежності	0,93
коефіцієнт оборотності оборотних засобів	1,109
коефіцієнт забезпечення власними коштами	0,53

3. Контролюючі органи:

1). Ревізійна комісія емітента:
2). Аудиторська фірма «Баланс», 263000, м. Луцьк, вул. Шевченка, 4.
Директор Довгун Юрій Павлович.
Ліцензія Аудиторської палати України № 001840 від 26.11.97 р.

4. Основні дані про керівників емітента:

Генеральний директор —	Меркулов Володимир Костянтинович, 1941 р. н., освіта вища, інженер-металург, виробничий стаж 38 років, в тому числі директором — 18 років.
Перший заступник генерального директора — директор з маркетингу та збуту —	Цибульський Володимир Іванович, 1953 р. н., освіта вища, інженер-механік, виробничий стаж 26 років, у тому числі на останній посаді — 7 років.
Директор з кадрів та соцрозвитку	Сух Віталій Семенович, 1949 р. н., освіта вища, радіоінженер, виробничий стаж 31 рік, у тому числі на останній посаді — 17 років.
Директор з економіки та фінансів	Сивенко Юрій Дмитрович, 1943 р. н., освіта вища, інженер-механік, виробничий стаж 37 років, у тому числі на останній посаді 5 років.
Технічний директор	Макарчук Володимир Володимирович, 1950 р.н., освіта вища, інженер-механік, виробничий стаж 28 років, в тому числі на останній посаді — 2 роки.
Директор з постачання транспорту та режиму	Загоровський Володимир Маркович, 1954 р.н., освіта вища, економіст, виробничий стаж 24 роки, в тому числі на останній посаді — 4 роки.
Головний бухгалтер	Смаль Микола Володимирович,1953 р.н., освіта вища, інженер-економіст, виробничий стаж 22 роки, в тому числі на останній посаді — 5 років.
Голова ревізійної комісії	Футрук Валентина Миколаївна, 1955 р. н., освіта вища, інженер-економіст, виробничий стаж 23 роки, з них головою ревкомісії — 3 роки.
Голова спостережної ради	Річард Генрі Греско, 1953 р. н., освіта вища, інженер-організатор виробництва, виробничий стаж 22 роки, з них 9 років директором, обраний головою спостережної ради в 1998 р.

5. Можливі чинники ризику в діловій діяльності емітента

Нестабільність податкового, валютного та митного законодавства, зміни в умовах енергозабезпечення підприємств, які проводяться державою, нестабільність та падіння обсягів виробництва в споживачів продукції емітента, велика питома вага бартерних операцій, затримка в зв'язку з цим виплати зарплати, сплати податків, що призводить до штрафних санкцій, значні витрати майбутніх періодів, пов'язані з розширенням номенклатури підшипників та модернізацією виробництва.

6. Опис ділової діяльності емітента

Станом на 1.01.98 р. на підприємстві введені виробничі потужності по випуску в рік 10850 тис. роликових конічних підшипників, 19 млн. шт. карданних (голчатих) підшипників, 13 тис. тонн штамповок.

Загалом за 1997 рік випуск товарної продукції зріс на 26,2%, роликових конічних підшипників на 34,8%, карданних — в 1,7 раза.

За 1997 рік на модернізацію та розвиток виробництва було витрачено 275,5 тис. грн., на освоєння 14 нових типів підшипників — 1305 тис. грн. У червні 1997 р. система забезпечення якості була сертифікована німецькою фірмою «Тюф-Сертифіка» на відповідність її міжнародній системі стандартів ІСО-9002.

Обсяги продажу підшипників для підприємств Росії (ГАЗ, ВАЗ, КАМАЗ, УАЗ та інші) зросли в 4,1 раза, Білорусі (МТЗ, МАЗ та інші) в 7 раз. У 1997 р. питома вага підшипників, відвантажених за межі України, становила 69,8%, у тому числі в далеке зарубіжжя 13,9%. За рік одержано балансовий прибуток в сумі 503 тис. грн.

За січень-лютий 1998 р. обсяги виробництва товарної продукції, порівняно з відповідним періодом минулого року, зросли в 3 рази, продажу — в 2,4 раза. Освоєно 2 нових типи підшипників. Середня заробітна плата одного працівника зросла на 278,2%, продуктивність праці — на 311,9%.

Виробництво та реалізація продукції:

	на 1.01.97 р.	на 1.01.98 р.
Реалізація продукції, (тис. грн)	19973	28123
Виробництво товарної продукції, (тис. грн.)	18930	23887
Виробництво конічних підшипників, (тис. шт.)	1341	1807
Виробництво карданних підшипників, (тис. шт.)	152	263

7. Дані про емісію акцій

7.1. Рішення про емісію акцій прийнято на загальних зборах акціонерів ВАТ «ЛПЗ», протокол № 4 від 2 березня 1998 р.
7.2. Мета випуску акцій:
Забезпечення виконання інвестиційних зобов'язань компанії АБ СКФ (Швеція), залучення додаткових коштів для модернізації та подальшого розвитку виробництва.
7.3. Основні напрями використання коштів, одержаних від емісії акцій:
7.3.1. 1.2 млн. дол. США (2,3 млн. грн.) — на погашення заборгованості ВАТ «ЛПЗ» перед бюджетом, позабюджетними фондами та у зарплаті перед працівниками емітента.
7.3.2. 13,95 млн. грн. — на модернізацію та розширення виробництва:
а) придбання сучасного технологічного обладнання, приладів, інструменту, комп'ютеризацію управління та виробництва;
б) поповнення обігових коштів, придбання висоякісних основних і допоміжних матеріалів;
в) придбання «ноу-хау», сучасних технологій, інших прав інтелектуальної власності.
7.3.5. Одержані від емісії акцій кошти не можуть бути використані для покриття збитків, пов'язаних з господарською діяльністю емітента.
7.4. Загальна сума емісії становить шістнадцять мільйонів двісті п'ятдесят тисяч (16250000) гривень.
7.5. Вид і категорія акцій: Усі акції 5-го випуску є простими іменними.
7.6. Номінальна вартість акцій — нуль цілих двадцять п'ять сотих (0,25) гривні.
7.7. Загальна кількість акцій, що випускаються, становить шістдесят п'ять мільйонів (65000000) штук.
Всі акції підлягають одночасному випуску.
7.8. Серія акцій — «Г», порядкові номери 1 — 65000000.
7.9. Форма випуску акцій — документарна.
7.10. Засновниками емітента є організація орендарів орендного підприємства «Луцький підшипниковий завод —ДПЗ-28» та Фонд державного майна України.
Засновники не володіють акціями емітента.
7.11. Привілейовані акції та акції на пред'явника не випускаються.
7.12. Власники акцій вільно розпоряджаються належними їм акціями, можуть продавати та передавати їх безоплатно іншим юридичним і фізичним особам, заповідати їх у спадщину, передавати у заставу, відчужувати їх будь-яким іншим способом у порядку, передбаченому законодавством України.
7.13. Акції плануеться продавати за їх номінальною вартістю.
7.14. Порядок підписки акцій та їх оплати:
Передплата акцій буде здійснюватися за адресою: 263017, м. Луцьк, вул. Боженка, 34, тел. (03322) 6-96-41, (03322) 6-06-20.
Початок передплати — 5 квітня 1998 р., закінчення передплати — 10 квітня 1998 р.
Для участі в передплаті особи, які бажають підписатися на акції, подають до ради директорів заяву довільної форми, в якій обов'язково вказується повне найменування (для юридичних осіб) або прізвище, ім'я та по батькові фізичних осіб, адресу, номери телефону, факсу та інших засобів зв'язку, кількість акцій, яку, планується придбати, максимальну ціну, яку при наявності конкурсу, зможе заплатити, форму внесення платежу за акції (грошові кошти або технологічне обладнання, матеріали, «ноу-хау» — з послідуючим погодженням вартості таких внесків до закінчення строку підписки).
Заява від юридичних осіб підписується керівником та завіряється печаткою. Заяви можуть надсилатися по факсу або телеграфом (з послідуючим наданням оригіналу заяви до кінця строку передплати), поштою або подаватись особисто в канцелярію товариства, яка веде реєстрацію заяв у журналі встановленої форми.
Особи, які підписалися на акції, одночасно з заявою перераховують на рахунок емітента не менше 10% номінальної вартості акцій, на які вони підписалися.
Розрахункові рахунки:
26001229281001 ВРУ КБ «Приватбанк», МФО 303440 — для оплати в гривнях;
26009229281003 ВРУ КБ «Приватбанк», МФО 303440 — для оплати в дол. США для іноземних покупців.
Оплата за акції в дол. США проводиться по курсу НБУ на день оплати.
В останній день підписки на акції о 17-й годині реєстрація заяв на придбання акцій припиняється, про що робиться відповідний запис в журналі реєстрації, завірений генеральним директором та головним бухгалтером емітента.
Після надходження заяви на передплату акцій між емітентом та потенційним акціонером укладається угода про порядок передплати та оплати акцій, терміни виконання взаємних зобов'язань сторін.
Повна сплата вартості акцій має бути здійснена протягом року з дня завершення підписки.
Оплата грошовими коштами повинна здійснюватися щоквартально, пропорційно повній вартості передплачених акцій. Вартість та терміни внесення в якості оплати за акції активів у натуральній формі визначаються угодою.
7.15. При передплаті на акції даного випуску емітент послугами торговця цінними паперами не користується.
7.16. Акціонери емітента, які подадуть заяви на придбання акцій протягом строку передплати, мають першочергове право на придбання акцій за їх номінальною вартістю пропорційно їх частці у статутному фонді емітента.
Для всіх інших покупців ціна продажу акцій буде визначатися радою директорів після задоволення акціонерів емітента в залежності від заявлених іншими покупцями кількості акцій та максимальних цін за одну акцію.
7.17. Порядок виплати дивідендів:
Виплата дивідендів за акціями буде здійснюватися за підсумками року за рішенням загальних зборів акціонерів не пізніше 30 вересня кожного року в порядку, визначеному статутом, за адресою: 263017, м. Луцьк, вул. Боженка, 34.
7.18. Якщо передплата на акції перевищує суму оголошеної емісії, зайва передплата відхиляється згідно з переліком передплатників з кінця списку.
Якщо передплата на акції менше суми оголошеної емісії, додатковий випуск затверджується в розмірі фактичної передплати.
Особам, які підписалися на акції й підписка яких відхилена, внесені ними суми повертаються не пізніше як через 30 днів з моменту відхилення підписки.

8. Перелік і результати попередніх емісій.

1). Перша емісія була здійснена на основі плану приватизації орендного підприємства «Луцький підшипниковий завод».
Сума емісії 68263635 тис. українських карбованців.
Вид акцій — прості іменні.
Номінальна вартість акції — 15 тис. українських карбованців.
Кількість акцій — 4550909 шт.
Серії «А», «Б-1», «В».
Свідоцтво про реєстрацію випуску цінних паперів № 22/1/94 від 15.08.94 р., видане фінансовим управлінням Волинської облдержадміністрації.
2). Друга емісія була здійснена в зв'язку з індексацією основних фондів і, відповідно, статутного фонду.
Сума емісії 1647429058 тис. українських карбованців.
Вид акцій — прості іменні.
Номінальна вартість — 362 тис. українських карбованців.
Кількість акцій — 4550909 шт..
Серії «А», «Б-1», «В».
Свідоцтво про реєстрацію випуску цінних паперів № 374/1/95 від 20.09.95 р., видане Міністерством фінансів України.
3). Третя емісія була здійснена з метою залучення додаткових коштів для розвитку емітента.
Сума емісії — 126704706 тис. українських карбованців.
Вид акцій — прості іменні.
Номінальна вартість — 362 тис. українських карбованців.
Кількість акцій — 350013 шт.
Серія «Б-2».
Свідоцтво про реєстрацію цінних паперів № 226/1/96 від 29.04.96 р., видане Міністерством фінансів України.
4). Четверта емісія була здійснена в зв'язку із зменшенням номінальної вартості акції для підготовки пакету акцій емітента до продажу на сертифікатному аукціоні.
Сума емісії — 17741337,75 гривні.
Вид акцій — прості іменні.
Номінальна вартість акцій — 0,25 гривні.
Кількість акцій — 70965361 шт..
Серії «А», «Б-1», Б-2», «В».
Свідоцтво про реєстрацію випуску цінних паперів № 301/1/96 від 20.06.96 р., видане Міністерством фінансів України.
Раніше випущені акції емітента 1-го, 2-го, 3-го та 4-го випусків повністю розміщено серед акціонерів емітента. Станом на 2.03.98 р. номінальна вартість раніше випущених акцій 0,25 гривні, вид акцій —прості іменні.
Усі акції розміщені та повністю сплачені за ціною не менше номінальної.
Державної частки в статутному фонді немає.
9. У власності членів ради директорів емітента знаходиться 1298 акцій (0,0015%), АБ СКФ (Гетеборг, Швеція) — 58436298 акцій (82,345%), банку «Піктет» (Женева, Швейцарія) — 5068000 акцій (7,142%).
10. Реєстратор — Волинське регіональне управління КБ «Приватбанк», 263020, м. Луцьк, пр. Відродження, 1.

У номер

● *Одеса*

Відключив, то плати

Безпрецедентне досі рішення прийняв Новоодеський районний суд: він частково задовольнив позови групи громадян щодо відшкодування їм моральних збитків підприємством «Миколаївобленерго». На користь кожного з споживачів за відключення електроенергії буде стягнуто від 100 до 500 гривень. Звісно, якщо рішення районного суду підтримають у суді обласному, куди енергетики звернулися з апеляцією.

● *Луганськ*

Без палітри не обійтися

Більш як 3 тисячі спеціалістів підготувало за свою 70-річну історію Луганське державне художнє училище — з недавніх часів художнє відділення коледжу культури і мистецтв. Високий рейтинг центру художньої культури Донбасу підтримують випускники училища, які викладають у вищих та середніх художніх навчальних закладах нашої держави та інших країн СНД.

● *Вінниця*

Власний дім — усім добре в нім

Обласний Фонд підтримки індивідуального житлового будівництва на селі створено за розпорядженням голови Вінницької облдержадміністрації Анатолія Матвієнка. Його мета — допомогти сільським забудовникам (а їх в області майже 24 тисячі) кредитами, які надаватимуть їм терміном на 13 років. А повертатимуть їх селяни не готівкою, а сільгосппродукцією. Перших сто забудовників уже уклали угоди з новоствореним фондом.

● *Чернівці*

Комп'ютер для вчительки

Переможцем міжнародної програми «Україно-американські премії за досягнення в педагогіці» стала вчителька англійської мови Олена Лютик з селища Глибока, що на Буковині. Журі із зарубіжних та вітчизняних фахівців констатувало, що лауреатка краще за всіх користувалася технічними засобами на показових уроках. За цю перемогу Олені Лютик вручено комп'ютер, який вона подарувала своїй школі.

Четвертий оберт «Скіфського колеса»

Партнерство

У неділю в Києві завершилася IV міжнародна виставка «Україна: туризм і дозвілля-98», організована журналом «Міжнародний туризм» та інформагенцією «Міжнародна освіта». Учасниками виставки були кількасот фірм з 28 країн світу.

Половина експонентів одразу зробила заявки на участь у такій же виставці 1999 року. Це свідчить про неабиякі перспективи нашої держави на світовому туристичному ринку. Здавалось би, зарубіжним фірмам не варто клопотатися про свій імідж в Україні — туристи до них і без того дорогу знають. Але це тонкий бізнес, він потребує постійних зусиль. Тому багато хто з зарубіжних учасників приїздить до Києва вже не вперше, як, приміром, Димитр Манолов, директор фірми «Тотем» (Варна, Болгарія). Пан Манолов, як і раніше, високо оцінив рівень проведення виставки, залишився дуже задоволений знайомством з українськими партнерами та підписаними тут угодами.

Дипломи виставки вручено «Запоріжтуристу», черкаському «Супутнику» та турфірмі «Яна». Гран-прі («Скіфське колесо») за внесок у розвиток українського туризму отримали австрійська фірма «Австрія інтернешнл тревел сервіс» та наша телекомпанія «Форум» (президент Володимир Шаров).

Віталій ЖЕЖЕРА.

На малюнку: зразок вітчизняної туристичної символіки (автор — М. Павлусенко).

Дорога у безсмертя

11 квітня 1979 року о 16.30 поблизу містечка Димера Київської області потрапив у автомобільну катастрофу й загинув талановитий режисер і улюбленець мільйонів —актор Леонід Биков. Тоді ця страшна звістка вразила всіх. Однак знадобилося 19 років для того, аби на місці трагедії постав пам'ятник. За словами давнього товариша Бикова актора Аліма Федоринського, ініціатором увічнення у граніті став генеральний директор АТ «Український сувенір» Микола Степаненко. Він же викупив тираж і допоміг розповсюдити книгу спогадів про світлу людину «Будем жить!».

...Кажуть, ця дорога завжди була нещасливою. Обабіч димерського шляху — не один десяток хрестів. Відтепер серед них знайшла останній притулок ще одна зарубка про зламану долю щирої і світлої людини. Про його смерть ходило багато різних чуток — такою справді всенародною була любов до Бикова, що люди не хотіли вірити у неминуче. Доля забрала того, кого шанували, без перебільшення, всі. Нам лишилися фільми — світлі й добрі. А ще — оцей шмат крила від 2-ї співочої ескадрильї, що боляче врізався у сиру київську землю із відчайдушним «Будемо жити!».

Аліса РОМАНОВА.
Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

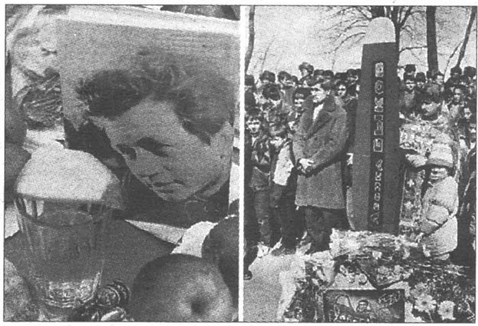

Присвячено бою під Крутами

Трагічній і незабутній сторінці історії Української держави присвячено пам'ятну монету «80-річчя бою під Крутами». Її вперше виготовлено на Київському монетному дворі, номіналом у 2 гривні, загальним тиражем 200 000 штук. На аверсі монети зображено малий Державний герб України на тлі багатофігурної композиції, яка втілює ідею розстріляного національного відродження. На реверсі розміщено композицію, що відтворює історичний момент протистояння двох сил. Автор монети — народний художник України Анатолій Куц.

Генпрокуратура — не стіл замовлень

Заступник Генерального прокурора України Ольга Колінько поінформувала мас-медіа про діяльність свого відомства, спрямовану на додержання законності у сфері кредитно-фінансової, приватизаційної та соціальної політики, а також розкриття найбільш резонансних справ.

Схоже, останнє журналістів цікавило більше, ніж зусилля правозахисників з легалізації коштів тіньового сектора економіки. Поставивши до відома, що Генпрокуратура не виконує політичні замовлення, Ольга Колінько вибачилася за «окремі недомовки в інтересах слідства». Залишалося «в інтересах слідства» розцінювати й саму прес-конференцію, влаштовану за тиждень до парламентських виборів. Отже, журналістам запропонували прихуватися до того, що приватизація в державі відбувається з великою часткою зловживань (у Дніпропетровську, наприклад). Що екс-прем'єр Павло Лазаренко має неабиякі гріхи перед законом, про що поставлено до відома Верховну Раду у клопотанні позбавити його депутатської недоторканності. Що газетна звістка про дачу радника Президента України Євгена Кушнарьова — нісенітниця. Що, врешті-решт, слідство з багатьох справ, ініційованих депутатськими запитами, затягується через брак міжнародних угод стосовно надання інформації, пов'язаної з кримінально-правовими злочинами... А Генпрокуратура — не стіл замовлень... Пані Колінько дуже хотіла, щоб журналісти в це повірили.

Сергій ВЛАД.

Думки, народжені весною

ВЕСНА прийшла! З нею і бажання швидше спекатися нарешті зимового одягу. Ви, зазирнете до шафи у пошуках чогось легенького весняного, спробуєте приміряти і... неприємно здивуєтеся. Те, що лише кілька місяців тому було «якраз», тепер стало затісне... Що робити?

Можна зітхнути і побігти купувати щось новеньке і просторіше, а можна набратися рішучості і спробувати змінити нову фігуру, позбутися зайвих кілограмів. Отже, хтось піддаватиме свій організм випробуванню голодом, а хтось обере на перший погляд простий, начебто ефективний, шлях: вживатиме розрекламовані новітні суперпрепарати. Але чи є складний шлях найкращим, а простий — найбільш ефективним. Відомий лікар-психотерапевт Тетяна Гаглоєва з київського центру «Ваше здоров'я» дотримується ось якої думки.

— Звичайно ж, багатьох може привернути удавана простота і легкість. Пий, мовляв, 100 грамів чогось чи приймай одну-дві пігулки на день, їж скільки влізе і при цьому худнутимеш. Але не може бути так! Для того щоб чогось досягти, треба над собою попрацювати! А завдання лікаря — максимально полегшити цей процес. Це щодо простоти. Тепер — щодо ефективності. Відомо, що основа усіх цих модних засобів, тих самих суперспалювачів жирів і таке інше, — це проносні й сечогінні препарати. Якщо результат і досягається, то через випробування сильним відчуттям голоду. А коли пацієнт припиняє вживати ліки, вага знову повертається. Голодувати, особливо хворим із зайвою вагою, не можна. Бо рефлекторно з'являється сильне відчуття голоду, впоратися з яким потім надзвичайно важко. Авторитетно заявляю: організм може і повинен отримувати увесь комплекс поживних речовин, але вся спожита їжа має бути повноцінно перетравлена. Для цього є відповідні рекомендації. Зняти залежність від їжі (а люди із зайвою вагою звикають їсти багато), полегшити процес лікування можна за допомогою методу стресонсихотерапії, методу О. Довженка. Вплив відбувається на рівні підсвідомості, бо центр апетиту в людини у лімбічній системі, підкірковій, це наша свідомість. Впливають словом. Організм перебудовується дуже швидко, буквально протягом перших кількох тижнів. Люди позбуваються зайвих кілограмів, а потім приходять і кажуть: «Не уявляю, як міг раніше харчуватися по-іншому».

Сергій ВАСИЛЕНКО.

Голос України

Засновник — Верховна Рада України.

252019, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5. Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс—224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44. телефакс — 449-85-62

E-mail: sekret@golos.relc.com

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Тираж 260902.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.

Зам. 0311055.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0